

Overheadkosten als maatstaf?

Een kwantitatief onderzoek naar de invloed van verschillende financieringsbronnen op de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties in Nederland.

Anne Floor van der Woude

Studentnummer: 2682193

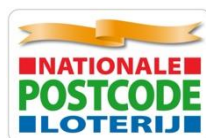
Emailadres: Floor.vd.woude@gmail.com

Aantal woorden: 16355

Begeleider: Arjen de Wit

Tweede beoordelaar: René Bekkers

Datum: 25-06-2020

Voorwoord

Waarde lezer,

Voor u ligt mijn masterthesis vanuit de Vrije Universiteit Amsterdam. Dit betreft een onderzoek naar de invloed van verschillende financieringsbronnen op de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties in Nederland. De masterthesis is geschreven in opdracht van de Nationale Goede Doelen Loterijen. Ik zou alle betrokkenen van dit onderzoek willen bedanken voor de tijd, hulp en positieve energie. In het bijzonder wil ik Pamala Wiekking en Arjen de Wit bedanken voor de steun in het gehele proces. Ik heb het proces ervaren als een prettige samenwerking en ben trots op het eindresultaat.

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1. Introductie	9
1.1 Onderzoeksprobleem en de achtergrond	9
1.2 Doelstelling	11
1.3 Vraagstelling	12
1.4 Wetenschappelijke en maatschappelijke relevantie	13
1.5 Leeswijzer	14
2. Theoretisch kader	15
2.1 Non-profit Starvation cycle trend	15
2.3 Definitie overheadkosten	21
2.4 Financiering vanuit Loterijen	23
2.5 Ontwikkelingen in overheidsfinanciering in Nederland	24
2.6 Onderzoek naar overheidsfinanciering aan goededoelenorganisaties	25
2.7 Verschillende sectoren	26
3. Methodologie	28
3.1 Dataverzameling	28
3.2 Meetinstrumenten	29
3.3 Indicatie van de analysemethode	32
4.1 Beschrijvende resultaten	34
4.1.1 Correlatie van de overheadkostenratio met de onafhankelijke variabelen	37
4.2 Resultaten van de trend in overhead kostenratio's	39
4.2.1 Resultaten van de trend in overhead kostenratio's voor de gehele steekproef	40
4.2.2 Resultaten van de trend in overhead kostenratio's voor de longitudinale steekproef	40
4.3 Resultaten van de verdeling tussen de administratiekosten en de fondsenwervingskosten	42
4.4 Resultaten van de financiering vanuit de Goede Doelen Loterijen	46
4.5 Resultaten van de subsidies vanuit overheden	49
4.6 Resultaten verschillen tussen sectoren	52
4.7 Multipеле regressiemodellen	55

5. Conclusie en discussie	60
5.1 De trend in overheadkostenratio	60
5.2 Verdeling fondsenwervingskosten en administratiekosten	62
5.3 Het effect van de Financiering vanuit de Goede Doelen Loterijen	63
5.3 Het effect van de subsidies vanuit Overheden	64
5.4 Verschillen tussen sectoren	65
5.5 Antwoord op de hoofdvraag van het onderzoek	65
5.6 Methodologische reflectie	66
5.7 Aanbevelingen	68
Bijlage 1: Stakeholdersbrochure	72
Bijlage 2: Datamanagementplan	74
Bijlage 3: Planning	75
Bijlage 4: Open research stappenplan	77
Bijlage 5: Syntax	78
Bijlage 6: Syntax fixed effects analyse	95

Samenvatting

De impact van financiers op de overhead van goededoelenorganisaties

Het aantal goededoelenorganisaties dat jaarlijks op een bijdrage kan rekenen is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Het belang van vrij besteedbare bedragen neemt toe en daarmee hebben financiers een steeds grotere verantwoordelijkheid gekregen in de samenleving. Maar wat gebeurt er precies met de overheadkosten van een goededoelenorganisatie wanneer deze financiering ontvangt? Verschillende onderzoeken verklaren dat er sprake is van een daling in de overheadkosten van goededoelenorganisaties wanneer zij financiering ontvangen. Overheadkosten bestaan uit de administratie- en fondsenwervingskosten. Over het algemeen nemen de gemiddelde overheadkosten in de Nederlandse context toe over de tijd.

Dit onderzoek biedt nieuwe inzichten in zowel de geoormerkte als de ongeoormerkte wijze van financiering voor goededoelenorganisaties en slaat een brug tussen de wetenschap en de praktijk. Waardoor financiers zoals overheden, loterijen of vermogensfondsen door middel van de nieuwe inzichten die dit onderzoek biedt, nieuwe lessen kunnen trekken. Het onderzoek gaat in op twee financiers van grotere omvang: de Nationale Goede Doelen Loterijen (GDL) en de overheid. Er is gebruik gemaakt van data vanuit de GDL en het Centraal Bureau Fondsenwerving. De GDL geven ongeoormerkte financiering aan goededoelenorganisaties waarbij de GDL de goededoelenorganisaties dus niet dicteert wat er met het geld moet gebeuren. De overheid biedt daarentegen financiering vanuit een vastgesteld subsidiekader, waardoor er meer eisen en voorwaarden worden gesteld aan de goededoelenorganisaties om subsidies te ontvangen. Dit heeft beide een verschillende impact op de kosten van goededoelenorganisaties.

Het verkrijgen van financiering vanuit de GDL heeft geen invloed op de overhead, maar de GDL kiest organisaties die daarvoor al een lagere overhead hadden. Dit in tegenstelling tot de overheidssubsidies die wel zorgen voor een lagere overhead van goededoelenorganisaties. Als een financier voorwaarden stelt aan de overhead van goededoelenorganisaties kan dit zorgen voor een gevoel van druk bij de goededoelenorganisatie en wat uiteindelijk zorgt voor lagere overheadkosten, dit wordt ook wel de starvation cycle genoemd.

De starvation cycle is een gevaar voor organisaties die afhankelijk zijn van overheidssubsidies, mogelijk door de voorwaarden die de overheid stelt aan de gefinancierde projecten.

Aanbevelingen

De GDL lijken een voorkeur te hebben voor beneficianten die ‘lean and mean’ zijn. Het kan organisaties helpen als zij zich van deze processen bewust zijn als ze financiers zoeken. Ook voor de GDL is het goed om bewust te zijn het selectie effect en de impact op de goededoelenorganisaties. Tot slot, is het voor toekomstig onderzoek van belang om de redenen vanuit goededoelenorganisaties zelf te analyseren voor het verlagen van de overheadkosten over een bepaalde tijd.

HET EFFECT VAN FINANCIERING AAN GOEDEDOELENORGANISATIES

een onderzoek naar: de invloed van verschillende financieringsbronnen op de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties in Nederland

Deze masterthesis is geschreven in opdracht van de **Nationale Goede Doelen Loterijen**.

;financiering, voorwaarden, ongeoormerkt, starvation cycle, overheadkostenratio, selectie-effect, trend

Overheidssubsidie & financiering vanuit de Nationale Goede Doelen Loterijen

Wat gebeurt er precies met de overheadkosten van een goededoelenorganisatie wanneer deze financiering ontvangen?

Zijn de voorwaarden en eisen die een financierer stelt aan een goededoelenorganisatie van invloed op de overheadkosten van de goededoelenorganisatie?

Vragen?

Floor.vd.woude@gmail.com

Over het algemeen nemen de gemiddelde overheadkostenratio's **toe** over de tijd. Het verkrijgen van **GDL financiering** heeft geen invloed op de overhead, maar de GDL kiest organisaties die daarvoor al een lagere overhead hadden. **Overheidssubsidies** hangen wel samen met een lagere overhead.

De starvation cycle is een gevaar voor organisaties die afhankelijk zijn van overheidssubsidies, mogelijk door de **voorwaarden** die de overheid stelt aan de gefinancierde projecten. De Goede Doelen Loterijen lijken een voorkeur te hebben voor beneficianten die **'lean and mean'** zijn. Het kan organisaties helpen als zij zich van deze processen bewust zijn als ze financiers zoeken.

Introductie

Waarom: Dit onderzoek biedt nieuwe inzichten in zowel de geoormerkte als de ongeoormerkte manier van financiering voor goededoelenorganisaties en slaat zo een brug tussen de wetenschap en de praktijk. Zodat financiers zoals overheden, andere loterijen of vermogensfondsen door middel van de nieuwe inzichten die dit onderzoek biedt, nieuwe lessen kunnen trekken.

Doel: nieuwe inzichten verkrijgen omtrent de invloed van de verschillende financieringsbronnen op de organisaties en het bestaan van de starvation cycle binnen de Nederlandse context.

Het aantal goededoelenorganisaties dat jaarlijks op een bijdrage kan rekenen is de afgelopen jaren sterk gegroeid. Het belang van **vrij besteedbare bedragen** neemt toe en daarmee hebben financiers een steeds grotere verantwoordelijkheid gekregen in de samenleving.

Is er binnen de Nederlandse context sprake van een daling in overhead?

Achtergrondinformatie

De Nationale Goede Doelen Loterijen financieren goededoelenorganisaties door middel van ongeoormerkte substantiële langetermijnfinanciering, waarbij de GDL de goededoelenorganisaties dus niet dicteert wat er met het geld moet gebeuren.

De overheid financiert vanuit het vastgestelde subsidiekader, waardoor er meer eisen en voorwaarden worden gesteld aan de goededoelenorganisaties om subsidies te ontvangen.

Starvation Cycle: financiers stellen **eisen** aan de maximale overhead van goededoelenorganisaties, wat leidt tot het gevoel van druk bij goededoelenorganisaties en uiteindelijk zorgt voor **lagere** overheadkosten.

Overheadkostenratio: de som van de fondsenwervingskosten en de administratiekosten als een percentage van de totale uitgaven van goededoelenorganisaties

Conclusie

De algemene trend van de overhead in Nederland van 2007 tot en met 2018 is **positief** in plaats van negatief. Mogelijk door de meer realistische verwachtingen van Financiers. Die stellen een eis van maximaal 30% aan overheadkosten.

Het grootste deel van de overheadkostenratio binnen de Nederlandse context bestaat uit **fondsenwervingskosten**.

De fondsenwervingskosten vormen gemiddeld **11,06%** van de totale uitgaven, terwijl de administratiekosten gemiddeld **6,55%** van de totale uitgaven beslaan.

Trend in Overheadkostenratio

$\mu = 0,17$

$N = 1249$

De GDL financiert goededoelenorganisaties die al een lagere overhead hebben, maar na toekenning van financiering nemen de overheadkosten niet verder af of toe. Dit noemt men een selectie effect.

Subsidie vanuit de overheid beïnvloedt de overheadkosten ratio's van goededoelenorganisaties wel. De overheadkostenratio daalt op het moment dat goededoelenorganisaties subsidies ontvangen vanuit de overheid.

Bij de financiering vanuit **Goede Doelen Loterijen** is er sprake van een

selectie effect

Wanneer een goededoelenorganisatie **overheidssubsidie** ontvangt, daalt de overheadkostenratio met

3,9%

" Wat is de invloed van verschillende financieringsbronnen op de overhead van goededoelenorganisaties in Nederland ? "

De **GDL** heeft geen invloed op de overhead van goededoelenorganisaties, maar selecteert organisaties met een lage overhead.

De **overheid** heeft wel invloed op de overhead van organisaties, deze daalt als een organisatie financiering ontvangt

Aanbevelingen

Onderzoek naar de reden vanuit goededoelenorganisaties zelf voor het verlagen van de overheadkostenratio's. Het zijn namelijk de beslissingen binnen de organisaties die de trends in overhead veroorzaken.

Onderzoek naar de starvation cycle in verschillende contexten.

Onderzoek naar het selectie-effect vanuit de GDL, zijn de GDL zich hier bewust van? En zijn de goededoelenorganisaties zich hier bewust van? Het is belangrijk om te onderzoeken wat de effecten van het selectie effect zijn.

- 1 Op zoek naar de redenen van goededoelenorganisaties zelf voor het verlagen van overheadkosten.
- 2 Goededoelenorganisaties bewustzijn van de selectieprocessen als zijn financiers zoeken
- 3 GDL bewust zijn van het selectie-effect en de impact op de goededoelenorganisaties.

1. Introductie

1.1 Onderzoeksprobleem en de achtergrond

Volgens verschillende onderzoeken in de Verenigde Staten en Groot-Brittannië is er sprake van een non-profit starvation cycle (Lecy & Searing, 2015). Volgens Gregory & Howard (2009) bestaat de starvation cyclus uit drie stappen: de onrealistische verwachtingen van donateurs, waardoor goededoelenorganisaties steeds meer druk voelen om te voldoen aan deze onrealistische verwachtingen en hier uiteindelijk op reageren door minder uit te geven aan de overheadkosten of hun uitgaven misleidend rapporteren. De overheadkostenratio's verwijzen naar de kosten die niet rechtstreeks een verband hebben met de programma's van de goededoelenorganisaties. Over het algemeen worden deze kosten beschouwd als administratiekosten en fondsenwervingskosten (Lecy & Searing, 2015). Naar aanleiding van de bevindingen omtrent de non-profit starvation cycle is de hoofdvraag van de masterthesis: Wat is de invloed van verschillende financieringsbronnen op de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties in Nederland?

De overheadkostenratio is één van de indicatoren van waaruit de kwaliteit van de organisaties beoordeeld wordt door financiers (Gregory & Howard, 2009). Er is sterk bewijs dat de non-profit markt steeds concurrerder wordt en steeds vaker moeten goededoelenorganisaties aantonen dat zij effectief zijn, wat leidt tot een intensivering van de concurrentiedruk (Lecy & Searing, 2015). Hierdoor besluiten sommige goededoelenorganisaties om te besparen op de overhead zoals personeelsontwikkeling en salarissen (Lecy & Searing, 2015).

Zo blijkt dat de overheadkostenratio's in Duitsland in de loop van de tijd aanzienlijk dalen bij organisaties zonder financiering en steun vanuit de overheid. Deze daling komt voort uit daling van de fondsenwervingskosten (Schubert & Boenigk, 2019). Volgens Lecy & Searing (2015) kan er met zekerheid gezegd worden dat de gerapporteerde overheadkosten de afgelopen twee decennia een neerwaartse trend hebben doorgemaakt. Hun longitudinale analyse van financiële archieven toonde een daling van 2,6 procent in de gemiddelde gerapporteerde overheadratio tussen 1985 en 2007 onder de Amerikaanse non-profit organisaties.

Het onderzoek van Schubert en Boenigk (2019) concludeert dat toekomstige studies het bestaan van de starvation cycle in andere landen moeten onderzoeken om zo een beter begrip te krijgen van de reikwijdte van het concept en de relevantie van de contextuele verschillen. Empirische bevindingen kunnen namelijk alleen als generaliseerbaar en extern geldig worden beschouwd wanneer deze ook voor andere populaties worden getoetst.

Een eerste doel van dit onderzoek is om het bestaan van de starvation cyclus in Nederland te testen. Daarnaast zal het onderzoek ingaan op de invloed van de verschillende financieringsbronnen op de overheadkostenratio van goededoelenorganisaties.

Verschillende vormen van financiering hebben uiteenlopende gevolgen voor de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties. Organisaties die gefinancierd worden door partijen die geen voorwaarden stellen aan de maximale overheadkosten, zijn waarschijnlijk minder vatbaar voor de starvation cycle. Wanneer een organisatie te weinig of geen geld aan overheadkostenratio uitgeeft, zijn deze organisaties er volgens Gregory en Howard (2009) niet in geslaagd om financiers op een aantrekkelijke wijze te overtuigen van hun resultaten.

In deze studie zal zowel de impact van de overheidssubsidie als de impact van de financiering vanuit de Nationale Goede Doelen Loterijen (GDL) op goededoelenorganisaties in Nederland worden bestudeerd. De GDL (Nationale Postcode Loterij, de BankGiro Loterij en de VriendenLoterij) zijn opgericht om fondsen te werven voor goededoelenorganisaties (Vriendenloterij, 2018). De GDL hebben geen winstoogmerk en het geld is bestemd voor goededoelenorganisaties op het gebied van mens, natuur en maatschappelijke initiatieven die zich richten op de gezondheid en het welzijn van het individu (Vriendenloterij, 2018). De GDL hebben een unieke werkwijze wat betreft de financiering van goededoelenorganisaties (Wallace & Saxton, 2018).

Door andere financiers zoals de overheid wordt regelmatig gebruik gemaakt van projectfinanciering voor goededoelenorganisaties (Froelich, 1999). Dit houdt in dat organisaties eenmalig één bedrag ontvangen om een tastbaar project uit te voeren. Overheidsfinanciering is een alternatieve financieringsbron waarbij door middel van een gestandaardiseerd subsidiekader, voorwaarden en eisen worden gesteld aan de goededoelenorganisaties (Schulpen, 2016). In dit geval is de overheidssubsidie een tegenhanger van de financiering vanuit de GDL.

De GDL werken als een van de weinige organisaties wereldwijd sinds 1989 met ongeoormerkte, substantiële lange termijn financieringen voor goededoelenorganisaties (Wallace & Saxton, 2018). Dit betekent dat de GDL niet dicteert hoe het geld besteed moet worden. Volgens de GDL leidt deze manier van financiering tot meer impact in de samenleving, wat aansluit bij hun visie (Wallace & Saxton, 2018). Volgens Wallace & Saxton (2018) stelt deze financiering goededoelenorganisaties in staat om te betalen voor hun kernkosten, te kunnen reageren op de veranderende successen of mislukkingen in hun werkveld en zich aan te passen aan het veranderende externe omgeving.

Echter is er niet onderzocht of de ongeoormerkte substantiële langetermijnfinancieringen ook daadwerkelijk leiden tot meer financiële efficiëntie. Inzicht in de waarde en de voordelen van de ongeoormerkte financiering is een belangrijke sleutelfactor in dit onderzoek. In het licht van de toegenomen verantwoordingsplicht zijn goededoelenorganisaties op zoek naar manieren om hun effectiviteit aan te tonen (Liket & Maas, 2015). Financiële ratio's zijn volgens het onderzoek van Liket & Maas (2015) belangrijke indicatoren om de effectiviteit van de organisaties te meten.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is om nieuwe inzichten te verkrijgen omtrent de invloed van de verschillende financieringsbronnen op de overheadkosten van goededoelenorganisaties.

1.3 Vraagstelling

Voor deze masterthesis is de volgende onderzoeksvraag opgesteld: Wat is de invloed van verschillende financieringsbronnen op de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties in Nederland?

Met als deelvragen:

1. Wat is de trend betreffende de overheadkostenratio's voor goededoelenorganisaties in Nederland over de afgelopen 12 jaar?
2. In welke mate dragen de administratiekosten en fondsenwervingskosten bij aan de veranderingen in overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties?
3. Wat is het verschil in overheadkostenratio tussen goededoelenorganisaties in Nederland die financiering ontvangen van de Nationale Goede Doelen Loterijen en goededoelenorganisaties in Nederland die geen financiering ontvangen van de Nationale Goede Doelen Loterijen?
4. Wat is de invloed van het bedrag dat de goededoelenorganisaties ontvangen vanuit de Goede Doelen Loterijen op de overheadkostenratio's?
5. Wat is het verschil in overheadkostenratio tussen goededoelenorganisaties in Nederland die financiering ontvangen van de overheid en goededoelenorganisaties in Nederland die geen financiering ontvangen van de overheid?
6. Wat is de invloed van het bedrag dat de goededoelenorganisaties ontvangen vanuit de overheid op de overheadkostenratio's?
7. In hoeverre zijn er verschillen in overheadkostenratio's tussen verschillende sectoren goededoelenorganisaties die gefinancierd worden vanuit de Nationale Goede Doelen Loterijen.

1.4 Wetenschappelijke en maatschappelijke relevantie

Er bestaan verschillende studies over de starvation cycle in de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Duitsland (Schubert & Boenigk, 2019; Lecy & Searing, 2015). In Nederland is de wetenschappelijke kennis over dit onderwerp echter gering. Dit onderzoek is wetenschappelijk relevant om een beter begrip te krijgen van de reikwijdte van de starvation cycle en contextuele verschillen tussen landen. Zowel in het onderzoek van Schubert & Boenigk (2019) als in het onderzoek van Lecy & Searing (2015) wordt gesuggereerd om verder onderzoek te doen naar de starvation cycle in andere landen. Tot op heden is dit nog niet uitgevoerd in Nederland, wat zorgt voor een gat in de wetenschappelijke kennis omtrent het onderwerp. Volgens Schubert & Boenigk (2019) is er sprake van een algemeen gebrek aan generalisatiestudies voor non-profitonderzoek in het algemeen in het algemeen en voor het discours over non-profit overhead in het bijzonder.

Daarnaast biedt dit onderzoek nieuwe inzichten in een ongeoormerkte en geoormerkte manier van financiering voor goededoelenorganisaties en slaat zo een brug tussen de wetenschap en de praktijk. De resultaten van het onderzoek zijn relevant voor zowel de GDL als de goededoelenorganisaties die door de GDL worden gefinancierd. De afgelopen jaren is het aantal goededoelenorganisaties dat jaarlijks op een bijdrage kan rekenen sterk gegroeid. Het belang van vrij besteedbare bedragen zoals van de GDL neemt toe, vooral wanneer er sprake is van overheidsbezuinigingen voor bepaalde goededoelenorganisaties en daarmee hebben de GDL een steeds grotere verantwoordelijkheid gekregen in de samenleving (Bekkers, 2018). Er bestaat een mogelijkheid dat financiers zoals overheden, andere loterijen of vermogensfondsen door middel van de nieuwe inzichten die dit onderzoek moet bieden, nieuwe lessen kunnen trekken.

1.5 Leeswijzer

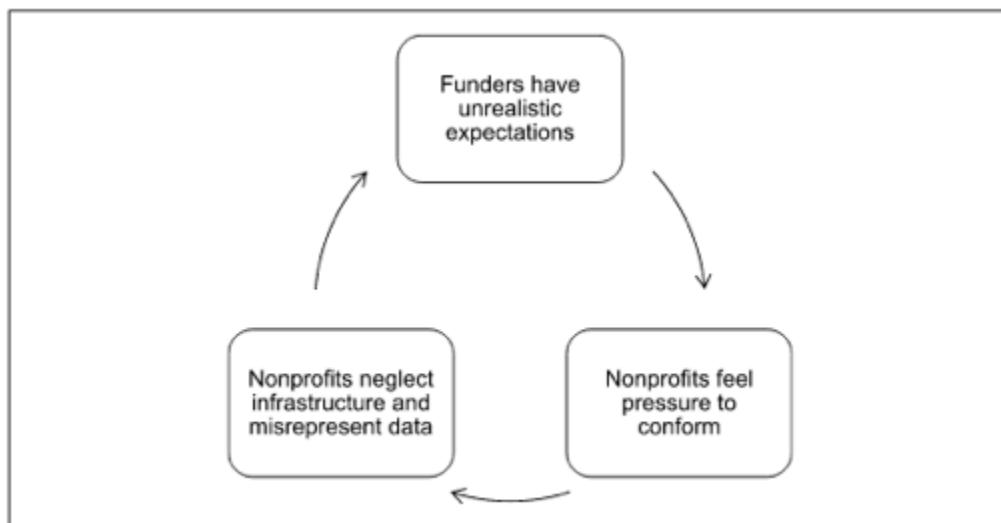
Dit onderzoek bestaat uit zes verschillende hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bestaat uit een introductie van het onderzoek, waarbij de aanleiding, doelstelling en hoofd- en deelvragen worden beschreven. Hierna wordt de relevante literatuur gepresenteerd in hoofdstuk 2: theoretisch kader. In hoofdstuk 3 wordt er ingegaan op de gebruikte methodologie van het huidige onderzoek, zo wordt er beschreven welke stappen er zijn genomen om tot de uiteindelijke resultaten te komen. Deze resultaten staan beschreven in het vierde hoofdstuk. Tot slot worden er aan de hand van de resultaten conclusies getrokken en worden de vragen van het onderzoek beantwoord. Ook zullen de beperkingen, sterke kanten en de aanbevelingen van het onderzoek in het vijfde hoofdstuk worden toegelicht. Alle gebruikte literatuurstukken zijn terug te vinden in hoofdstuk 6.

2. Theoretisch kader

In het theoretisch wordt ingegaan op de non-profit starvation cycle. Binnen deze cyclus wordt een onderscheid gemaakt tussen financiers, goededoelenorganisaties en de overheadkostenratio's. Allereerst zullen de belangrijkste kernconcepten van de starvation cycle worden beschreven, hierna zal er worden ingegaan op de invloed van ongeoormerkte en geoormerkte financiering en tot slot wordt de context van verschillende financieringsbronnen in Nederland belicht.

2.1 Non-profit Starvation cycle trend

De starvation cyclus bestaat uit een herhaaldelijk proces van drie stappen waarbij financiers onrealistische verwachtingen hebben omtrent de overhead uitgaven van goededoelenorganisaties. Deze verwachtingen zorgen voor een gevoel van druk bij goededoelenorganisaties, wat leidt tot een daling in de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties (Gregory & Howard, 2009). Deze drie elementen zorgen voor een vicieuze cirkel, de non-profit starvation cycle (zie figuur 1).

Figuur 1. Non-profit Starvation Cycle

Bron: Gregory & Howard (2009, p. 51).

Gregory & Howard (2009) verklaren dat strengere voorwaarden vanuit financiers leiden tot een machtsdynamiek tussen financiers en hun begunstigden. De machtsdynamiek maakt het moeilijk voor goededoelenorganisaties om te voldoen aan de financiële voorwaarden, laat staan de cyclus te doorbreken.

Volgens Gregory & Howard (2009) kan de cyclus doorbroken worden door actie te ondernemen in de eerste fase van de starvation cycle, bij de onrealistische verwachtingen van de financiers. Het veranderen van de verwachtingen van financiers vereist volgens hen een gecoördineerde sector brede inzet (Gregory & Howard, 2009). Een sector brede inzet is belangrijk voor de financiële gezondheid en het functioneren van goededoelenorganisaties. Daarnaast is deze inzet volgens Gregory & Howard (2009) juist nu nodig, omdat goededoelenorganisaties steeds meer nodig zijn. Zo vraagt de overheid bijvoorbeeld steeds meer hulp van goededoelenorganisaties om sociale problemen op te lossen.

Financiers zoeken volgens Shon, Madinah, Hamidullah & McDougle (2018) vaak voorafgaande aan de toekenning van de financiering naar informatie over de verantwoording van vergoedingen van goededoelenorganisaties om te bepalen of zij deze organisatie gaan financieren. Ook als financiers niet geïnteresseerd zijn in de verantwoordingen van vergoedingen van goededoelenorganisaties bepalen zij vaak of zij financiering toekennen aan goededoelenorganisaties door middel van mediaberichten of aanbevelingen vanuit hun sociale netwerk (Shon et al., 2018).

Goededoelenorganisaties staan voor de opgave om aan te tonen bij financiers dat hun organisatie effectief is, wat leidt tot steeds meer concurrentiedruk (Lecy & Searing, 2015). Zo worden goededoelenorganisaties als legitiem gezien wanneer zij gunstige efficiëntieratio's kunnen aantonen en hebben daardoor meer kans om financiële steun te ontvangen van financiers (Parson, Pryor & Roberts, 2017). De stijging van concurrentiedruk leidt volgens Lecy & Searing (2015) tot een daling van de overheadkostenratio van goededoelenorganisaties, waarbij voornamelijk wordt bezuinigd op de professionalisering van personeel en salarissen.

Gregory & Howard (2009) sluiten zich aan bij de beweringen van Parson et al. (2017). Zij verklaren dat financiers eerder een organisatie zullen steunen met een lage overheadkostenratio, omdat de effectiviteit van een organisatie volgens financiers voor een groot deel wordt bepaald door de overheadkostenratio. Een heersende veronderstelling bij de goededoelenorganisaties is dat financiers de overheadkosten zien als negatieve kosten (Parson et al., 2017).

Deze veronderstelling zal volgens hen mogelijk wenselijk gedrag vanuit goedbedoelenorganisaties kunnen veroorzaken (Parson et al., 2017).

Lecy & Searing (2015) zien de steeds lagere overheadkosten als de reden voor de instandhouding van de starvation cycle en de onrealistische verwachtingen van financiers. Uit eerder onderzoek van Wing & Hager (2004) blijkt dat organisaties streven naar het naleven van de verwachtingen en sociale normen van hun stakeholders. Ook volgens Shon et al. (2018) zijn goedbedoelenorganisaties genoodzaakt om eigen behoeften af te stemmen met de behoeften van de stakeholders.

Volgens Gregory & Howard (2009) begunstigen de goedbedoelenorganisaties zelf ook het ongezonde niveau van de overheadkosten. Door op de onrealistische verwachtingen te reageren met verkeerde rapportage over de overheadkosten. Zo tonen Gregory & Howard (2009) een voorbeeld waarbij een organisatie claimde dat: *“100 percent of your donation will go toward programs and zero percent goes to overhead”*. Desalniettemin blijkt uit de kleine lettertjes dat dit niet is omdat de organisatie geen overhead heeft, maar omdat de organisatie andere bijdragen zoals oprichtingsbijdragen gebruikt om de overheadkosten te denken.

Lecy & Searing (2015) concluderen dat de misleidende rapportage van de overheadkosten toeneemt naarmate de concurrentie toeneemt. Verschillende studies hebben vastgesteld dat deze misleidende of verkeerde rapportage van fondsenwerving en administratiekosten vaak wordt gebruikt door goedbedoelenorganisaties (Lecy & Searling, 2015).

Financiers vertrouwen op de overheadkosten van goedbedoelenorganisaties, in plaats van informatie over de impact en de prestaties van een goedbedoelenorganisatie. Huidige gewoonten zijn ontwikkeld door de invloed van de moderne managementtheorieën, waarbij overheaduitgaven tussen organisaties met elkaar worden vergeleken door financiers. Dit is niet ontstaan door zinnig bewijs dat goedbedoelenorganisaties met lagere overheadkosten een grotere impact hebben (Lecy & Searling, 2015). Wanneer deze gewoonten ook in Nederland aanwezig zijn kan dit problemen veroorzaken voor het onderzoek naar de overheadkostenratio in Nederland. Echter wordt het lastig om de manier van rapportage in de kwantitatieve analyse te onderzoeken.

Nederland biedt een nieuwe context om het argument van de starvation cycle te testen, omdat er zowel verschillen als overeenkomsten kunnen worden vastgesteld tussen Duitsland, de Verenigde Staten en Nederland. Op basis van de gehele theoretische beschrijving van de non-profit starvation cycle wordt de volgende hypothese getoetst.

H₁: Er is in Nederland sprake van een dalende trend betreffende de overheadkostenratio's bij goededoelenorganisaties.

2.2 Voorwaarden aan financiering

Een belangrijk aspect binnen dit onderzoek is het effect van ongeormerkte financiering. Echter zijn de theoretische onderbouwingen over dit onderwerp gering. Hierdoor is er voornamelijk ingegaan op het effect van geormerkte financiering.

Volgens Shon et al. (2018) is het belangrijkste doel van goededoelenorganisaties om diensten te verlenen die niet door organisaties in andere sectoren van de samenleving kunnen worden geleverd. Shon et al. (2018) beweren dat er sprake is van een dubbele bodem. Doordat goededoelenorganisaties naast dat zij financieel stabiel moeten zijn, er ook voor moeten zorgen dat zij hun missie kunnen blijven uitoefenen. Shon et al. (2018) maken daarbij een onderscheid tussen de directe- en indirecte uitgaven. Directe uitgaven stellen goededoelenorganisaties in staat om de financiële basisbehoeften te realiseren, terwijl de indirecte kosten de goededoelenorganisaties in staat stelt om de bredere organisatiedoelen te behalen. Geormerkte financiering kan goededoelenorganisaties beperken in de uitgave van de indirecte kosten (Shon et al., 2018). Dit is uiteindelijk van invloed op de effectiviteit van de programma's en diensten van goededoelenorganisaties.

Surysekar, Turner & Wheatly (2015) beweren dat financiers voorwaarden en eisen aan de financiering stellen, omdat zij bang zijn voor de mission drift oftewel, de drang van goededoelenorganisaties naar het vervullen van hun eigen missie. Ook zijn financiers bang voor verduistering en fraude.

Volgens Mensah & Werner (2003) kunnen voorwaarden en eisen worden opgelegd om de mission drift van goededoelenorganisaties te controleren en om de administratiekosten van goededoelenorganisaties te beperken. Zo stellen financiers hun eigen doelstellingen voorop.

Wing & Hager (2004) stellen dat financiering waarbij goededoelenorganisaties aan voorwaarden en eisen moeten voldoen tot een inadequate infrastructuur leiden. Onder infrastructuur worden de boekhouding, fondsenwerving, informatietechnologie, personeelszaken, onderhoud van voorzieningen en andere organisatorische elementen verstaan (Wing & Hager, 2004). Wanneer financiers geormerkte financiering verstrekken, bepalen zij waar goededoelenorganisaties het geld aan moeten besteden en dus ook het deel wat besteed wordt aan overheadkosten (Wing & Hager, 2004). Dit kan organisaties beperken in hun vrijheid.

Surysekar et al. (2015) verwachten dat voorwaarden vanuit financiers in eerste instantie niet zullen leiden tot negatieve effecten op de kosten van goededoelenorganisatie. Naarmate er steeds meer eisen worden gesteld kan geormerkte financiering volgens Surysekar et al. (2015) wel leiden tot een negatief effect op de doeltreffendheid van een goededoelenorganisatie. Voorwaarden en eisen zorgen er voor dat een goededoelenorganisatie meer tijd kwijt is aan het rapportage en verantwoording. Dit is kostbare tijd die goededoelenorganisaties anders in hun eigen projecten zouden kunnen investeren (Kender-Jeziorska, 2019). Voorwaarden en eisen vanuit de financier kunnen op de lange termijn zorgen voor een daling in donaties, aangezien een goededoelenorganisatie minder gaan investeren in het nastreven van hun doelen en missie.

Ook Mensah & Werner (2003) beweren dat de donaties dalen, wanneer er meer voorwaarden worden gesteld aan de goededoelenorganisaties. Tot slot beweert Kender-Jeziorska (2019), dat voorwaarden en eisen het moeilijk maken voor een goededoelenorganisaties om strategische lange termijnplannen te ontwikkelen en zich aan te passen aan het veranderende omgeving. Geormerkte financiering leidt tot minder impact van goededoelenorganisaties op de samenleving (Kender-Jeziorska, 2019).

Tevens beweren Shon et al. (2018) dat ongeormerkte financiering in veel opzichten net zo beperkend kan zijn als geormerkte financiering. Een diversiteit aan financieringsbronnen zal goededoelenorganisaties volgens Shon et al. (2018) in staat stelt om hun programma's kunnen uitvoeren en hun doelen kunnen behalen.

2.3 Definitie overheadkosten

Schubert & Boenigk (2019) beschouwen de overheadkosten als de som van de fondsenwerving- en administratiekosten als een percentage van de totale uitgaven van goededoelenorganisaties. Shon et al. (2018) beweren dat goededoelenorganisaties met ongeoormerkte financiering, eerder geneigd zijn om meer geld aan service- en personeelskosten te besteden en minder aan administratiekosten.

Lecy & Searing (2015) beweren dat de daling van overheadratio's binnen de Amerikaanse context te wijten waren aan de bezuinigingen op administratiekosten. Echter blijkt uit het onderzoek van Schubert & Boenigk (2019) dat de resultaten in de Duitse context verschillen ten opzichte van de resultaten van Lecy & Searing (2015) in de Amerikaanse context. Schubert & Boenigk (2019) vonden een tegengestelde trend, waarbij de dalende fondsenwervingskosten verantwoordelijk waren voor de daling in overheadratio's. In de Amerikaanse analyse ging de daling van de overheadkostenratio's gepaard met bezuinigingen van salarissen. Terwijl in het Duitse onderzoek juist sprake was van stijgende salarissen en een daling op het gebied van de materiaal gerelateerde kosten van fondsenwerving. Op grond van de bovengenoemde verklaringen is de volgende hypothese geformuleerd.

H₂: De daling van overheadkostenratio's bij goededoelenorganisaties wordt veroorzaakt door een daling van de fondsenwervingskosten.

Chikoto & Neely (2014) meten de overheadkosten op twee manieren. Het onderzoek gaat in op zowel de administratieve efficiëntie en de fondsenwervende efficiëntie. In de analyse van Chikoto & Neely (2014) worden de beweringen van Schubert & Boenigk (2019) bevestigd. Garven, Hofmann & McSwain (2016) maken een onderscheid tussen de programmakosten en de overheadratio. De overhead ratio wordt net als bij de analyse van Schubert & Boenigk (2019) en Chikoto & Neely (2014) gezien als de som van de administratiekosten en fondsenwervingskosten gedeeld door de totale kosten van de organisatie.

Volgens Schubert & Boenigk (2019) ligt het criterium van de overheadkosten voor goededoelenorganisaties tussen de 10% en de 20%. Wanneer een organisatie een overhead van minder dan 10% heeft wordt dit beschouwd als 'laag'. Een overhead tussen de 10% en de 20% wordt beschouwd als passend en een overhead tussen de 20% en de 30% wordt beschouwd als aanvaardbaar (Schubert & Boenigk, 2019). Uit een recent rapport van Goede Doelen Nederland (2018) blijkt de doelbesteding van goededoelenorganisaties in verhouding tot de totale

bestedingen in 2018 op 89% ligt. Dit betekent dat er 11% van de kosten overblijft voor de wervingskosten en kosten voor beheer en administratie. De doelbestedingen van alle deelnemende goededoelenorganisaties was in 2018 in totaal 2,8 miljard euro, en dat is 1% meer dan in 2017, oftewel 27 miljoen euro meer (Goede Doelen Nederland, 2018).

De Normen Erkenningregeling van het Centraal Bureau Fondsenwerving (2018) tonen de normen waar goededoelenorganisaties aan moeten voldoen om te worden erkend door het Centraal Bureau voor Fondsenwerving. Uit het rapport (Centraal Bureau Fondsenwerving, 2018) blijkt dat de verhouding tussen de bestedingen aan de doelstellingen, wervingskosten en kosten beheer en administratie van goededoelenorganisaties redelijk en uitlegbaar dient te zijn. Het percentage doelbesteding als percentage van de totale lasten gerekend over de afgelopen drie jaar moet gemiddeld minimaal 70% bedragen en de bestedingen worden onderbouwd op de wijze zoals beschreven bij norm 4.1.5 (Centraal Bureau Fondsenwerving, 2018, p.19). Norm 4.1.5 toont aan dat de selectie van de programma's en/of projecten onder de volgende voorwaarden moeten worden onderbouwd: beoogde verbetering, een contextanalyse en logica (Centraal Bureau Fondsenwerving, 2018). De organisatie bepaalt zelf de gewenste verhouding tussen de bestedingen aan de doelstelling, werving, baten, beheer en administratie en licht de hoogte daarvan toe, wel blijft de eis dat maximaal 30% van het totaal kan worden besteed aan overheadkosten. Daarnaast mogen de baten uit eigen fondsenwerving in een jaar, over een periode van drie achtereenvolgende jaren gemiddeld niet meer dan 25 procent van de baten uit eigen fondsenwerving bedragen (de Dikke Blauwe, 2015). Tot slot moet de organisatie inzicht geven in de wijze waarop zij streeft naar een zo groot mogelijke besteding aan de hoofddoelstelling (Centraal Bureau Fondsenwerving, 2018).

2.4 Financiering vanuit Loterijen

In dit onderzoek wordt niet ingegaan op individuele of zakelijke contributies, maar op financiers van grotere omvang: de Nationale Goede Doelen Loterijen en overheidsfinanciering. Het rapport van Goede Doelen Nederland (2018) toont dat de inkomsten voor goededoelenorganisaties in 2018 voor 39% vanuit de subsidies kwamen en voor 9% vanuit de loterijen. In 2018 steunde de GDL in totaal 233 goededoelenorganisaties met een totaalbedrag van 511 miljoen (Vriendenloterij, 2018). Vanaf 1 januari 2020 is de afdracht verplichting van de GDL aan de goededoelenorganisaties verlaagd van 50 procent naar 40 procent. (Vakblad Fondsenwerving, 2019). Dit blijkt uit de brief van het kabinet aan de tweede kamer. Echter is als randvoorwaarde gesteld dat de nominale afdracht aan de bestaande begunstigden niet mag afnemen (Vakblad Fondsenwerving, 2019).

Het grootste gedeelte van de schenkingen vanuit de GDL staat vast door middel van een meerjarige overeenkomst, dit is ongeveer 80% van de schenkingen. De overige schenkingen worden de vrije ruimte genoemd, dit zijn jaarlijkse bestedingen aan nieuwe beneficianten, eenmalige schenkingen, extra projecten van beneficianten en de droomfondsfinancieringen. Bij de Vriendenloterij staat een deel van de schenkingen vast doordat deelnemers hier zelf mogen beslissen voor welke goededoelenorganisatie zij meespelen met een lot. Aan het eind van een overeenkomst tussen de GDL en de goededoelenorganisatie wordt een evaluatie gepland aan de hand van een vragenlijst en een gesprek inclusief een uitgebreide financiële check door een externe accountant. Onderwerpen die aan bod komen tijdens een evaluatiegesprek zijn: de ontwikkeling van de organisatie, resultaten, impact, leervermogen van de organisatie en de samenwerking met de loterijen en andere stakeholders. Volgens Saxton & Wallace (2018) leidt de ongeoormerkte financiering tot effectieve investeringen, flexibiliteit, vrijheid en een verbetering in het management van goededoelenorganisaties. Het bestaande onderzoek is gedaan op basis van zelfrapportage, echter zijn er geen eerdere statistische analyses gedaan naar de samenhang tussen vrij besteedbare financiering en organisatie financiën. Op grond van de bovenstaande verklaring wordt de volgende hypothese getoetst.

H_{3a}: Goededoelenorganisaties die gefinancierd worden door de Nationale Goede Doelen Loterijen hebben hogere overheadkostenratio's.

H_{3b}: Goededoelenorganisaties die meer financiering ontvangen vanuit de Nationale Goede Doelen Loterijen hebben hogere overheadkostenratio's.

2.5 Ontwikkelingen in overheidsfinanciering in Nederland

De overheid is voor een groot deel verantwoordelijk voor de financiering voor goededoelenorganisaties in Nederland (Goede Doelen Nederland, 2018). Echter verschilt de omvang van de overheidssubsidie per goededoelenorganisatie, zo zijn er ook goededoelenorganisaties die geen overheidssubsidie ontvangen. Uit het rapport van de Goede Doelen Nederland (2018) blijkt dat het grootste deel van de subsidies in 2017/2018 werd besteed aan internationale hulp en mensenrechten, deze sector ontving 530 miljoen euro. In Nederland is er sprake van twee verschillende soorten subsidies: eenmalige projectsubsidies voor activiteiten die van tijdelijke aard zijn en instellingssubsidies voor structurele activiteiten (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 2019). De instellingssubsidies bevatten minder voorwaarden dan de projectsubsidies (Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 2019). In beide gevallen gaat het om subsidies die passen binnen het beleid van het ministerie.

In 2010 is het gestandaardiseerde subsidiekader ontworpen door de overheid (Schulpen, 2016). Het gestandaardiseerde subsidiekader is een raamwerk met criteria waardoor financiering vanuit de overheid wordt onderverdeeld aan verschillende goededoelenorganisaties. Het gestandaardiseerde subsidiekader is ontstaan met als doel om toekomstige subsidieaanvragen te controleren en daarnaast flexibiliteit te creëren voor het ministerie. Het subsidiekader zou voor concurrentie zorgen, doordat goededoelenorganisaties zouden worden beoordeeld op de kwaliteit van de organisatie en hun voorstel voor aanbestedingen (Schulpen, 2016).

In het rapport van de State of Civil society uit 2015 werd geconcludeerd dat de financieringspositie voor het maatschappelijk middenveld in veel landen verslechterd was door veranderingen in het beleid gericht op overheidssubsidies (Schulpen, 2016). De Nederlandse goededoelenorganisaties werden opgeroepen om te professionaliseren en te specialiseren. Grote goededoelenorganisaties stonden op het punt om enorme verliezen te lijden en ontvingen in 2011 al miljoenen minder dan in de jaren daarvoor (Schulpen, 2016). De winnaars van deze verandering zijn de kleinere goededoelenorganisaties waarbij de overheidsfinanciering is toegenomen. De veranderingen in financiering aan goededoelenorganisaties die in de jaren 2000 gedaan werden, hebben geleid tot een zeer gefragmenteerd financieringssituatie. Er is sprake van een toename in het aantal relatief kleine regelingen en de financiering vanuit de overheid wordt verdeeld over een grotere groep goededoelenorganisaties dan voorheen (Schulpen, 2016).

2.6 Onderzoek naar overheidsfinanciering aan goededoelenorganisaties

Overheidssubsidie kan verleend worden op lokaal, regionaal, provinciaal, nationaal en Europees niveau. Froelich (1999) verklaart dat veel goededoelenorganisaties afhankelijk zijn van overheidssubsidies, omdat deze manier van financiering toegankelijker is dan particuliere financiering. Gronbjerg (1991) beweert dat goededoelenorganisaties meer middelen kunnen verkrijgen vanuit overheidssubsidies dan vanuit andere financieringsbronnen, echter kost het ook veel inspanning om de subsidie te verkrijgen. Volgens Gronbjerg (1991) biedt de overheidssubsidie legitimiteit en daarnaast ook toegang tot de politieke besluitvorming.

Shon et al. (2018) stellen dat overheidssubsidies vaak als voorwaarde hebben dat het aantal werknemers binnen een goededoelenorganisatie moet groeien, terwijl er moet worden bezuinigd op administratiekosten. Daarnaast vereist de overheid regelmatig dat goededoelenorganisaties externe accountants moeten inhuren. Wanneer een goededoelenorganisatie afhankelijk is van de overheidssubsidie kan dit de mogelijkheden van goededoelenorganisaties begrenzen (Shon et al.,2018).

In het Nederlandse vastgestelde subsidiekader is een veelgebruikte methode voor de bepaling van de omvang van het subsidiebedrag, de berekening van de bijdrage aan de werkelijke kosten van subsidiabele activiteiten (Ministerie van Algemene Zaken, 2009). Een belangrijke basis voor de overheidsfinanciering is de inzet van personeel. De subsidieontvanger moet zich verantwoorden omtrent het aantal subsidiabele uren en de totstandkoming van de uurtarieven. De verschillende uitgangspunten en definities per subsidie omtrent de berekening van de uurtarieven leggen een grote last op het administratieve systeem van de ontvangers (Ministerie van Algemene Zaken, 2009).

Volgens Cortis & Lee (2019) wordt overheidsfinanciering over het algemeen door goededoelenorganisaties beschouwd als een bron van financiële stabiliteit. Echter kan de overheidsfinanciering ook de financiële risico's van een goededoelenorganisatie verhogen, denk aan concurrentie, bezuinigingen en overbelasting. Uit het onderzoek van Cortis & Lee (2019) blijkt dat overheidssubsidies op een negatieve wijze betrekking hebben op de financiële gezondheid van een goededoelenorganisatie. Naarmate de afhankelijkheid van overheidssubsidies toeneemt, neemt de kans op de zekerheid van financiële reserves af. Onder financiële reserve verstaan Cortis & Lee (2019) een reserve die 3 maanden van de uitgaven zou

dekken. Diversificatie van financiering bevordert volgens Cortis & Lee (2019) de financiële gezondheid van een goededoelenorganisatie op de lange termijn.

Studies in de Verenigde Staten en Canada tonen aan dat goededoelenorganisaties over het algemeen meer investeren in fondsenwerving na een afname in de overheidssubsidie (Bekkers, 2013). In Nederland blijkt echter dat het merendeel van de organisatie meer investeren in fondsenwerving nadat zij meer overheidssubsidie hebben ontvangen (Bekkers, 2013).

Schubert & Boenigk (2019) verklaren aan de hand van de Duitse analyse dat organisaties zonder overheidsfinanciering lagere overheadkosten hebben. Volgens de Duitse gegevens staan goededoelenorganisaties zonder overheidssubsidies namelijk onder grotere druk dan de goededoelenorganisaties wel overheidssubsidies ontvangen.

Op grond van de bovenstaande verklaringen wordt de volgende hypothese getoetst.

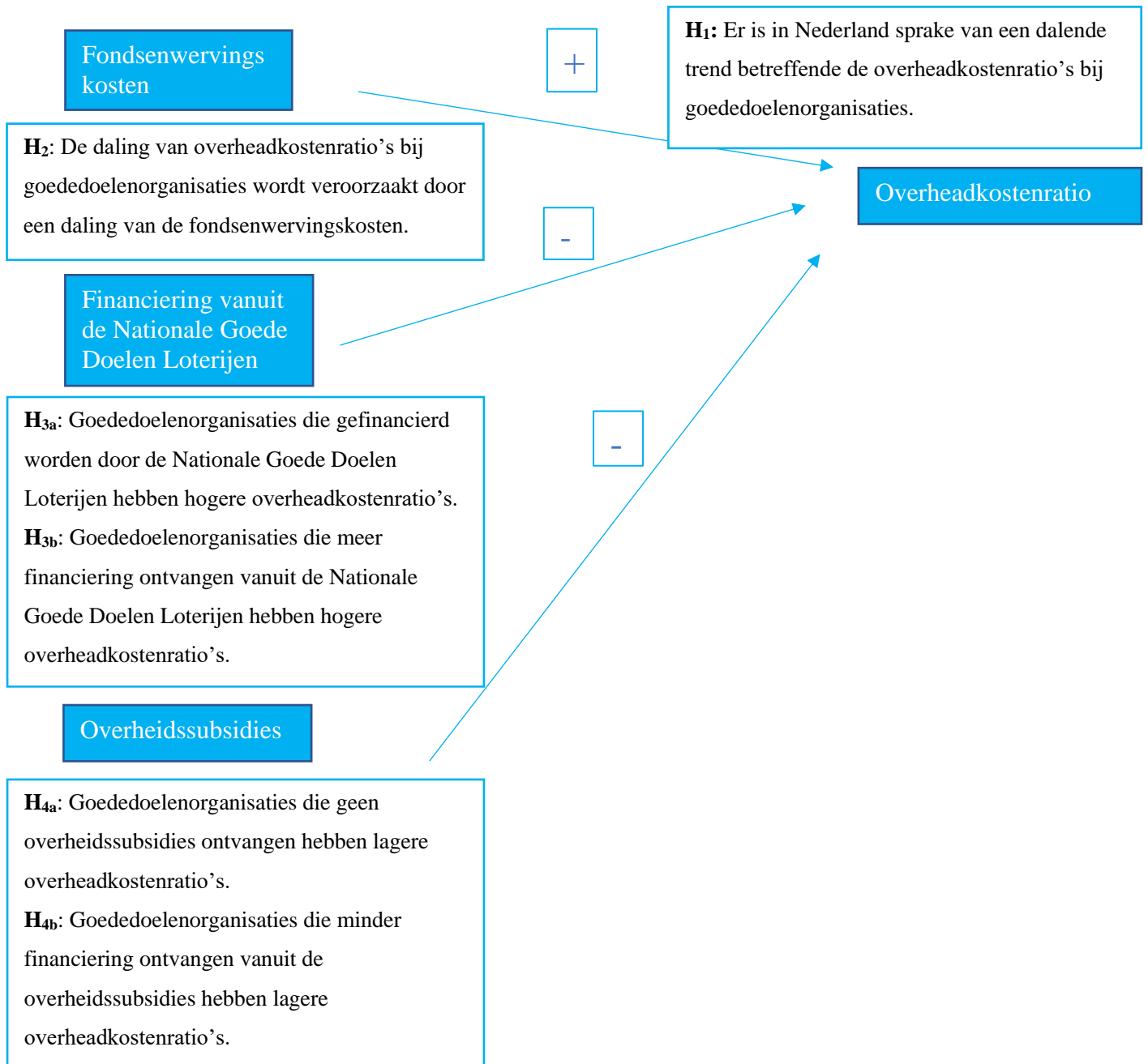
H_{4a}: Goededoelenorganisaties die geen overheidssubsidies ontvangen hebben lagere overheadkostenratio's.

H_{4b}: Goededoelenorganisaties die minder financiering ontvangen vanuit de overheidssubsidies hebben lagere overheadkostenratio's.

2.7 Verschillende sectoren

Er zijn geen theoretische verwachtingen over het feit dat de overheadkostenratio's verschillen tussen verschillende sectoren van goededoelenorganisaties die gefinancierd worden vanuit de GDL. Dit betekent dat deze verschillen exploratief onderzocht zullen worden. De sectoren beschreven door de Goede Doelen Nederland (2018) zijn: Onderwijs, Dieren, Welzijn, Natuur & Milieu, Internationale hulp & Mensenrechten, Gezondheid, Religie en Kunst en Cultuur. Er zullen op systematische wijze gegevens betreffende de verschillen in overheadkostenratio's tussen sectoren van goededoelenorganisaties worden verzameld en geanalyseerd. De variabele sector wordt als variabele meegenomen in het onderzoek om te controleren of de overheadkostenratio's verschillen tussen verschillende sectoren die gefinancierd worden door de GDL. Doordat het ontbreekt aan theoretische verwachtingen is willekeurig gekozen om de interactie in de analyse te doen met de sector dieren.

2.7 Causaal Model

Figuur 2. Causaal model

3. Methodologie

Deze masterthesis is een onderdeel van een grootschalig onderzoeksproject. Dit overkoepelende onderzoek valt onder de leerstoel ‘Maatschappelijke betekenis van goededoelenloterijen’ aan de Vrije Universiteit. De leerstoel onderzoekt de impact van ongeoormerkte, substantiële en langetermijnfinanciering vanuit de Nationale Goede Doelen Loterijen op de goededoelenorganisaties die zij financieren. Het onderzoek wordt gedaan in samenwerking met de Nationale Goede Doelen Loterijen. Het overkoepelende onderzoek gebruikt zowel kwalitatieve als kwantitatieve methoden. Echter worden in dit onderdeel van het grootschalige onderzoek op kwantitatieve wijze grootschalige, longitudinale datasets geanalyseerd.

3.1 Dataverzameling

Er zijn drie verschillende datasets gebruikt die zijn samengevoegd. Deze datasets zijn vrijgegeven door de Nationale Goede Doelen Loterijen (GDL) en het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF), twee datasets zijn verkregen vanuit van het CBF. Dit betekent dat de data waarmee gewerkt is in een eerder stadium door derden is verzameld. De dataset van de GDL omvatte gegevens van de GDL in Nederland over de financiering aan goededoelenorganisaties van 1990 tot en met 2017. Ten tweede is er gebruik gemaakt van de dataset van het CBF. Deze dataset omvat gegevens over verschillende inkomsten en uitgaven van fondsenwervende organisaties in Nederland. De dataset van het CBF omvat gegevens van 1990 tot en met 2018. Daarnaast is er een dataset beschikbaar gesteld vanuit het CBF waarin de goededoelenorganisaties al waren onderverdeeld in sectorsegmenten. Het ging hierbij om acht verschillende sectorsegmenten: Dieren, Welzijn, Gezondheid, Onderwijs, Religie en Levensbeschouwing, Internationale hulp en mensenrechten, Kunst en Cultuur en Natuur en Milieu. In een apart databestand van het CBF zijn de verschillende sectoren gekoppeld aan de mFilesID, oftewel de ID-nummers van de goededoelenorganisaties. Deze zijn naast het bestand van de GDL en het bestand van het CBF gekoppeld aan het werkbestand, zodat de goededoelenorganisaties direct zijn onderverdeeld in verschillende sectoren.

Er is gekozen om de data te analyseren van 2007 tot en met 2018, omdat er vanaf 2007 informatie beschikbaar was over de administratiekosten ratio. Tot 2007 zijn de administratiekosten niet als aparte post meegenomen in de rapportage. De administratiekosten zijn een belangrijk onderdeel van de afhankelijke variabele overheadkostenratio. De kwantitatieve methode heeft gezorgd voor nieuw begrip over de verdeling van de ratio van inkomsten en uitgaven onder goededoelenorganisaties in Nederland.

De drie datasets zijn gekoppeld op het niveau van de goededoelenorganisaties. Zo zijn er codes ontworpen waardoor de goededoelenorganisatie in de dataset van de GDL dezelfde code kregen als in de twee datasets van het CBF. Deze codes werden in de bestanden van het CBF de mFilesID genoemd en zijn uiteindelijk ook zo genoemd in het bestand van de GDL. Hierna zijn de datasets gekoppeld, zodat er met één bestand gewerkt kon worden. Alle resultaten zijn verkregen aan de hand van de statistische programma's SPSS en Stata. In het kader van open research, is het stappenplan van het matchen van de verschillende datasets bijgehouden. Dit stappenplan is terug te vinden in bijlagesectie 4. De syntax is terug te vinden in bijlagesectie 5.

3.2 Meetinstrumenten

Afhankelijke variabele:

Overheadkostenratio: De afhankelijke variabele is de overheadkostenratio van een goededoelenorganisatie. Deze overheadkostenratio is bepaald door de gerapporteerde kosten die zijn vermeld in de dataset van het CBF. Onder de overheadkosten werden in dit onderzoek zowel de administratiekosten als de fondsenwervingskosten verstaan, wat overeenkomt met de literatuur (Gregory & Howard, 2009; Schubert & Boenigk, 2015; Lecy & Searing, 2009; Chikoto & Neely, 2014). De administratiekosten en de fondsenwervingskosten zijn vergeleken met de totale gerapporteerde functionele kosten, deze worden in de dataset de som van de lasten genoemd. De overheadkosten zijn in dit onderzoek gezien als een deel van de totale kosten. Hierdoor is de overheadratio begrensd tussen de 0 en de 1. Houd er rekening mee dat er is uitgegaan van gerapporteerde financiële gegevens, die mogelijk niet ten alle tijden volledig nauwkeurig de werkelijkheid weergeven.

Onafhankelijke variabelen:

Het onderzoek is gericht op vier onafhankelijke variabelen: financiering vanuit de Nationale Goede Doelen Loterijen, Overheidssubsidies, de verschillende sectoren van goededoelenorganisaties en de Fondsenwervingskosten. Alle kostenvariabelen zijn gedeeld door €1000 om de resultaten beter te kunnen interpreteren.

De *financiering vanuit de Nationale Goede Doelen Loterijen* is gemeten aan de hand van het feit dat goededoelenorganisaties wel of geen financiering ontvangen van de GDL. Daarnaast is het bedrag dat deze organisaties ontvangen en het aandeel van het bedrag in hun totale inkomsten gemeten. De informatie over de bedragen die goededoelenorganisaties vanuit de GDL ontvangen is verkregen uit de dataset van de GDL. De informatie over totale inkomsten is verkregen uit de dataset van het CBF. Er is uiteindelijk een regressieanalyse gedaan met de afhankelijke variabele overheadkostenratio en de onafhankelijke variabele financiering vanuit de GDL. Bij deze regressieanalyse is gekozen om de bedragen te delen door €1000000 om de variabele Financiering vanuit de GDL zo beter te kunnen interpreteren. In de regressietabel is geanalyseerd wat het verschil is in de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties die wel of geen financiering ontvangen vanuit de GDL en wat de invloed is van het bedrag vanuit de GDL op de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties.

De *overheidssubsidie* is op dezelfde wijze gemeten, er is dus onderzocht of een goededoelenorganisatie wel of geen overheidssubsidie ontvangt. Ook bij de onafhankelijke variabele overheidssubsidie geldt dat het bedrag dat organisaties ontvangen van de overheid en het aandeel van dat bedrag in de totale inkomsten zijn gemeten. Vanuit de dataset van het CBF zijn in de analyse de volgende variabelen meegenomen: de baten subsidies vanuit overheden en de som van de baten. Er is een regressieanalyse gedaan met de afhankelijke variabele overheadkostenratio en de onafhankelijke variabele overheidssubsidie. Voorafgaande aan deze regressieanalyse zijn de bedragen omtrent de subsidies vanuit overheden gedeeld door €1000000 om de interpretatie van de regressieanalyse te vereenvoudigen. Door middel van de regressietabel is onderzocht wat het verschil is in de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties die wel of geen overheidssubsidie ontvangen en wat de invloed is van het bedrag vanuit de overheidssubsidie op de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties.

De *verschillende sectoren* zijn gebaseerd op het classificatiesysteem uit het rapport van Goede Doelen Nederland (2018) met acht verschillende sectoren van goededoelenorganisaties. Dit zijn de volgende sectoren: Onderwijs, Dieren, Welzijn, Natuur & Milieu, Internationale hulp & mensenrechten, Gezondheid, Religie en Kunst & cultuur. Deze indeling van de sectoren komt overeen met de indeling die het CBF hanteert. De variabele sector is in de regressieanalyse meegenomen als modererende variabele, om te onderzoeken of de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties die gefinancierd worden door de GDL verschillen tussen sectoren. De keuze om de interactie met de sector Dieren te doen is willekeurig, omdat er sprake was van een exploratieve analyse, waarbij het ontbrak aan theoretische onderbouwing omtrent de verschillende overheadkostenratio's van verschillende sectoren. De variabele sector is ook meegenomen als onafhankelijke variabele om te onderzoeken of de overheadkostenratio's variëren tussen sectoren.

Tot slot, is door middel van de onafhankelijke variabele *fondsenwervingskosten ratio* het onderscheid tussen de administratiekosten en de fondsenwervingskosten gecontroleerd. De fondsenwervingskostenratio en de administratiekostenratio zijn apart gemeten. De totale uitgaven zijn in de dataset van het CBF genoteerd als: Kosten uit eigen fondsenwerving, kosten van gezamenlijke acties, kosten acties derden, kosten verkrijging subsidies overheden, kosten van beleggingen, wervingskosten, kosten beheer en administratie, subsidies en bijdragen, afdrachten aan verbonden internationale organisaties, aankopen en verwervingen, uitbesteed werk, publiciteit en communicatie, personeelskosten, reis-verblijfskosten, huisvestingskosten, kantoorkosten, overige algemene kosten, bestuurskosten, accountantskosten, afschrijvingskosten. Het CBF hanteert verschillende posten die onder de fondsenwerving vallen. De posten die onder de fondsenwervingskosten vallen hebben in de dataset van het CBF het volgende label: kosten eigen fondsenwerving, kosten van gezamenlijke acties, kosten acties derden, kosten verkrijging subsidies overheden, wervingskosten. De administratiekosten hebben in de dataset van het CBF het label kosten beheer en administratie. Dit is een gebundelde variabele die alle administratiekosten bij elkaar opgeteld heeft, zoals: subsidies en bijdragen, afdrachten aan verbonden internationale organisaties, aankopen en verwervingen, uitbesteed werk, publiciteit en communicatie, personeelskosten, reis-verblijfskosten, huisvestingskosten, kantoorkosten, overige algemene kosten, bestuurskosten, accountantskosten, afschrijvingskosten.

Daarnaast is in de dataset van het CBF ook de totale doelbesteding gerapporteerd, hiervoor zijn de administratiekosten en de fondsenwervingskosten ook gecontroleerd. Ook is de som van de baten uit de dataset van het CBF meegenomen als controlevariabele.

3.3 Indicatie van de analysemethode

De afhankelijke variabele overheadkostenratio is verdeeld in de fondsenwervingskosten en de administratiekosten. Alle gerapporteerde overheadkostenratio's over de jaren heen zijn net zoals in het onderzoek van Schubert & Boenigk (2019) in een grafiek geplot om de verdeling aantoonbaar te maken. Door het plotten van de grafieken over de tijd in jaren werd zichtbaar of er sprake was van een dalende trend betreffende de overheadkostenratio.

Daarnaast is er een grafiek geplot waarbij zowel de overheadkostenratio als de ratio van de fondsenwervingskosten en de administratiekosten zichtbaar waren over de jaren heen. Dit om zichtbaar te maken in hoeverre de administratiekosten ratio en de fondsenwervingskostenratio gelijk verdeeld zijn of juist verschillen. Als robuustheidsanalyse zijn de goededoelenorganisaties die ieder jaar van de dataset een waarneming hadden ook in een grafiek geplot om te controleren of de trend verschilt wanneer men kijkt naar alleen de goededoelenorganisaties die ieder jaar in de dataset zitten. In vergelijking met de analyse waarbij alle goededoelenorganisaties zijn meegenomen, waar ook goededoelenorganisaties in zitten die maar enkele waarnemingen hebben in de datasets.

Aanvullend is een statistische test gedaan door middel van een regressiemodel met tijd in jaren als voorspellende onafhankelijke variabele en de totale overheadkostenratio als afhankelijke variabele. Er zijn conclusies getrokken over de overheadkostenratio's van 12 jaar. In een tweede model is de ratio van fondsenwervingskosten ratio meegenomen als mediator, met de tijd als onafhankelijke variabele en de totale overheadkostenratio als afhankelijke variabele.

Hierna zijn er enkelvoudige regressieanalyses uitgevoerd met de overheadkostenratio als afhankelijke variabele en de financiering vanuit de GDL, overheidssubsidies, verschillende sectoren en fondsenwervingskosten als onafhankelijke variabelen. Deze verbanden zijn eerst enkelvoudig getoond worden, dus niet gecontroleerd voor elkaar en zonder controlevariabelen.

Hierna zijn de bovengenoemde variabelen en de variabele totale inkomsten stapsgewijs toegevoegd aan de meervoudige regressieanalyse. Ook is de som van de baten als controlevariabele toegevoegd aan de meervoudige regressieanalyse, om te controleren voor de omvang van de organisatie.

Tot slot, is er een model met fixed effects voor de goededoelenorganisaties toegevoegd aan de meervoudige regressieanalyse. Het model met fixed effects is gegenereerd aan de hand van de statistische software Stata. Het fixed effects model toont het effect van de verandering bij de organisaties over tijd aan. Zo zijn er dus resultaten gegenereerd omtrent de variabelen mét en zonder fixed effects. Er was mogelijk sprake zijn van selectie-effecten, omdat bepaalde organisaties een grotere kans hadden om (hogere) GDL-financiering of overheidssubsidie te ontvangen dan anderen. Een regressiemodel met fixed effects controleert deze effecten voor alle verschillen tussen organisaties die niet veranderen. De voorspellers die niet over de tijd variëren zijn dus uit de analyse gelaten.

Zowel de uitkomsten van de enkelvoudige als de meervoudige regressieanalyses zijn gerapporteerd in het resultatenhoofdstuk. Tabel 1 toont een overzicht van de kenmerken van de steekproef voor ieder jaar van 2007 tot en met 2018. De appendix geeft een meer gedetailleerd overzicht van de verdeling van de belangrijkste variabelen.

4. Resultaten

4.1 Beschrijvende resultaten

Tabel 1. Beschrijvende statistieken (Geldige N=1185)

	<i>N</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>	<i>Gemiddelde</i>	<i>Std. Deviatie</i>
ID-nummers goederdoelenorganisaties	1260	5	2989	882,72	822,64
Jaar	1260	2007	2018	2012,50	3,45
Overheadkosten (/€1000)	1249	1	23855	2376,44	3637,64
Fondsenwervingskosten (/€1000)	1225	0	20636	1646,01	2655,56
Administratiekosten (/€1000)	1209	0	17290	787,27	1359,74
Overheadkostenratio	1249	0	0,99	0,17	0,10
Administratiekosten ratio	1209	0	0,91	0,07	0,06
Fondsenwervingskosten ratio	1225	0	0,73	0,11	0,08
Totale Uitgave (/€1000)	1260	8	463400	20727,41	46181,25
Totale Inkomsten (/€1000)	1260	2	460100	21080,07	46783,76
Overheidssubsidie (/€1000)	1260	-27 ¹	401000	7482,58	32497,63
GDL-financiering (/€1000)	1260	0	28500	1152,33	3531,04
Sectoren (dummyvariabelen)					
Dieren ^a	1260	0	1	0,03	0,17
Gezondheid ^b	1260	0	1	0,16	0,37
Internationale hulp en Mensenrechten ^c	1260	0	1	0,50	0,50
Kunst en Cultuur ^d	1260	0	1	0,01	0,10
Natuur en Milieu ^e	1260	0	1	0,05	0,21
Welzijn ^f	1260	0	1	0,22	0,41
Religie en Levensbeschouwing ^g	1260	0	1	0,03	0,17
Financiering (dummyvariabelen)					
Overheidssubsidie (dummyvariabele)	1260	0	1	0,57	0,50
GDL-financiering ⁱ (dummyvariabele)	1260	0	1	0,21	0,41
Valide N	1185				

^aSectordummy: Dieren (1=wel) en (0=niet), ^bSectordummy: Gezondheid (1=wel) en (0=niet), ^cSectordummy: Internationale hulp en mensenrechten (1=wel) en (0=niet), ^dSectordummy: Kunst en Cultuur (1=wel) en (0=niet), ^eSectordummy: Natuur en Milieu (1=wel) en (0=niet), ^fSectordummy: Welzijn (1=wel) en (0=niet), ^gSectordummy: Religie en levensbeschouwing (1=wel) en (0=niet), ^hFinancieringsdummy: GDL-financiering(1=wel) en (0=niet), ⁱFinancieringsdummy: Overheidssubsidie (1=wel) en (0=niet)

¹ Er is sprake van een negatief minimum voor de variabele overheidssubsidie, dit kan komen doordat sommige baten netto verantwoord mogen worden, of vanwege terugboekingen, ook moet er soms een correctie plaatsvinden vanwege een fout in een jaarrekening.

Er is gebruik gemaakt van gegevens over een periode van 2007 tot en met 2018. Het aantal organisaties in deze steekproef varieert in de loop van de tijd, omdat nieuwe organisaties zich ieder jaar aansloten bij de GDL of het CBF en andere organisaties zich niet opnieuw aanmelden bij deze organisaties.

Om een realistische weergave van de werkelijkheid te tonen is besloten om naast de gehele steekproef ook de goededoelenorganisaties te analyseren die ieder jaar waarnemingen hebben in de dataset. In de eerste tabel is gekozen om alleen de beschrijvende statistieken te tonen van de longitudinale steekproef in plaats van de gehele steekproef. Het aantal observaties binnen de longitudinale steekproef dat geen ontbrekende waarden heeft voor één van de variabelen in de tabel is $N=1185$.

Aan het begin van de analyse is een nieuwe variabele aangemaakt die het aantal organisaties telt, hieruit is gebleken dat het aantal unieke waarden $N=1775$ telt. Dit komt doordat de ID-nummers in deze nieuwe variabele niet worden opgeteld over de meerdere jaren. Er is dus sprake van 1775 unieke organisaties in de analyse.

Het bereik van de overheadkostenratio loopt van 0 tot 0,99 en de gemiddelde overheadkostenratio is $\mu=0,17$. Het bereik van de administratiekosten ratio loopt van 0 tot en met 0,91 en heeft een gemiddelde van $\mu=0,07$. Daarnaast loopt het bereik van de fondsenwervingskostenratio van 0 met 0,73 met een gemiddelde van $\mu=0,11$. De gemiddelde administratiekostenratio is dus lager dan de gemiddelde van de fondsenwervingskostenratio. De gemiddelden van de twee financieringsvariabelen zijn verschillend, zo bedraagt de gemiddelde overheidssubsidie $\mu=7482,58$ terwijl de GDL-financiering $\mu=1152,33$ bedraagt. Het gemiddelde voor de overheidssubsidies is aanzienlijk groter namelijk 57%, dan het gemiddelde voor de GDL-financiering van 21%.

In de tabel 2 zijn de gemiddelde uitgaven en inkomsten zichtbaar vanuit de longitudinale steekproef. Deze bedragen zijn gedeeld door €1000 om de gemiddelden gemakkelijker te interpreteren. De totale uitgaven stijgen van (€3185,33) in 2007 naar (€6194,13) in 2018. Ook de totale inkomsten nemen sterk toe (€3225,04) in 2007 naar (€6626,52) in 2018. De overheadkosten stijgen van (€381,34) in 2007 naar (€727,19) in 2018. Het grootste deel van de kosten komt vanuit de fondsenwervingskosten en deze kosten stijgen van (€287,69) in 2007 naar (€548,60) in 2018. Terwijl de administratiekosten oplopen van (€254,63) in 2007 en naar (€292,13) in 2018.

Tabel 2. Gemiddelde uitgaven en inkomsten per jaar 2007-2018 op de longitudinale dataset²

Jaren	2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N
Totale uitgaven	3185,33	1005	3251,62	1040	3392,27	1052	3304,64	1111	3258,42	1122	3338,68	1154	3580,54	1125
Fondsenwervingskosten	287,69	708	318,76	677	338,29	667	329,59	697	354,26	683	373,38	700	381,70	692
Administratiekosten	254,63	515	203,90	783	192,18	877	184,94	957	184,94	1005	184,12	1056	178,86	1041
Overheadkosten	381,34	878	396,05	948	399,78	986	390,70	1041	401,71	1065	410,26	1111	415,05	1085
Totale inkomsten	3225,04	1005	3287,08	1040	3536,81	1052	3502,69	1111	3312,45	1122	3411,67	1154	3699,01	1125
Overheidssubsidie	3393,41	372	3731,54	358	4081,86	359	3746,47	370	3714,36	355	4284,84	333	5346,02	303
GDL-financiering	3951,47	57	3593,99	68	3248,37	79	3109,53	87	3119,55	91	3125,92	93	2909,98	104

Jaren	2014		2015		2016		2017		2018		Totaal	
	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N	Gemiddelde	N
Totale uitgaven	4646,18	895	4553,23	886	4614,62	920	4783,52	924	6194,13	722	3902,07	12762
Fondsenwervingskosten	427,65	610	442,28	604	454,08	634	472,83	651	548,60	566	382,65	8490
Administratiekosten	223,07	841	219,51	835	220,71	866	216,17	883	292,13	697	2074,4	10477
Overheadkosten	515,48	870	524,36	859	538,83	889	552,26	903	727,19	707	451,91	11998
Totale inkomsten	4778,30	895	4711,05	886	4753,96	920	4757,47	924	6226,52	722	3983,90	12762
Overheidssubsidie	5927,11	282	5323,15	280	5584,19	276	5435,38	288	6624,81	251	4580,64	4142
GDL-financiering	3059	102	3032,58	108	3021,36	108	3108,81	115	-	-	3158,78	1017

² Alle kosten zijn gemiddelden en gedeeld door €1000

4.1.1 Correlatie van de overheadkostenratio met de onafhankelijke variabelen

In correlatietabel 3 wordt zichtbaar dat de samenhang tussen de overheadkostenratio en de jaren zwak, maar positief (0,073). De samenhang tussen de overheadkostenratio en de overheidssubsidie en de samenhang tussen de overheadkostenratio en de GDL-financiering zijn vrij zwak en negatief. Waarbij de correlatie tussen de overheadkostenratio en de overheidssubsidie lager is (-0,248) dan de correlatie tussen de overheadkostenratio en de GDL-financiering (-0,152). De GDL-financiering en de overheidssubsidies zijn positief gecorreleerd. Tot slot is er sprake van een zeer sterke samenhang tussen de overheadkostenratio en de fondsenwervingskosten ratio (0,881), dit komt mede doordat de fondsenwervingskosten ratio een onderdeel is van de overheadkostenratio. De verbanden met de overheadkostenratio zijn voor bijna alle variabelen significant, echter correleren de sectorvariabelen Natuur en milieu, Religie en Levensbeschouwing en Welzijn niet met de variabele overheadkostenratio. De sector Internationale hulp en Mensenrechten en Gezondheid hebben een sterk negatief verband met elkaar (-0,444).

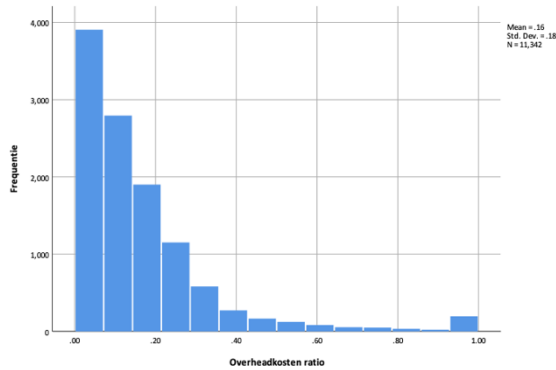
Tabel 3. *Correlatie tussen de overheadkostenratio, jaren, overheidssubsidie, GDL-financiering en fondsenwervingskostenratio*³

Correlatie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Overheadkostenratio	1	0,073*	-0,249***	-0,152***	0,881***	0,108***	0,243***	-0,175***	-0,073*	-0,053	0,002	-0,005
2. Jaren	0,073*	1	0,019	-0,031	0,012	0	0	0	0	0	0	0
3. Overheidssubsidie	-0,249***	0,019	1	0,202***	-0,208***	-0,027	-0,1***	-0,013	-0,021	0,022	-0,04	0,125***
4. GDL-financiering	-0,152***	-0,031	0,202***	1	-0,106***	-0,012	-0,143***	0,065*	-0,032	0,353***	-0,056	-0,098**
5. Fondsenwervingskosten ratio	0,881***	0,012	-0,208***	-0,106***	1	0,008	0,253***	-0,129***	-0,052	-0,038	-0,017	-0,038
6. Sector: Dieren	0,108***	0	-0,027	-0,012	0,008	1	-0,075**	-0,173***	-0,017	-0,038	-0,029	-0,091**
7. Sector: Gezondheid	0,243***	0	-0,1***	-0,143***	0,253***	-0,075**	1	-0,444***	-0,043	-0,098***	-0,075**	-0,233***
8. Sector: Internationale Hulp en Mensenrechten	-0,175***	0	-0,013	0,065*	-0,129***	-0,173***	-0,444***	1	-0,099***	-0,226***	-0,173***	-0,535***
9. Sector: Kunst en Cultuur	-0,073*	0	-0,021	-0,032	-0,052	-0,017	-0,043	-0,099***	1	-0,022	-0,017	-0,052
10. Sector: Natuur en Milieu	-0,053	0	0,022	0,353***	-0,038	-0,038	-0,098***	-0,226***	-0,022	1	-0,038	-0,118***
11. Sector: Religie en Levensbeschouwing	0,002	0	-0,04	-0,056*	-0,017	-0,029	-0,075**	-0,173***	-0,017	-0,038	1	-0,091**
12. Sector: Welzijn	-0,005	0	0,125***	-0,098**	-0,038	-0,091**	-0,233***	-0,535***	-0,052	-0,118***	-0,091**	1

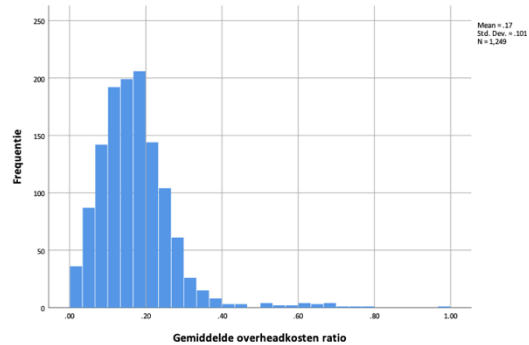
*** $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$

³ *De financieringsvariabelen: subsidie van overheden en financiering vanuit Goede Doelen Loterijen zijn gedeeld door €1000000

4.2 Resultaten van de trend in overheadkostenratio's

Figuur 3. *Verdeling van de overheadkostenratio zonder selectie van organisaties van 2007 tot en met 2018 (N=11342)*

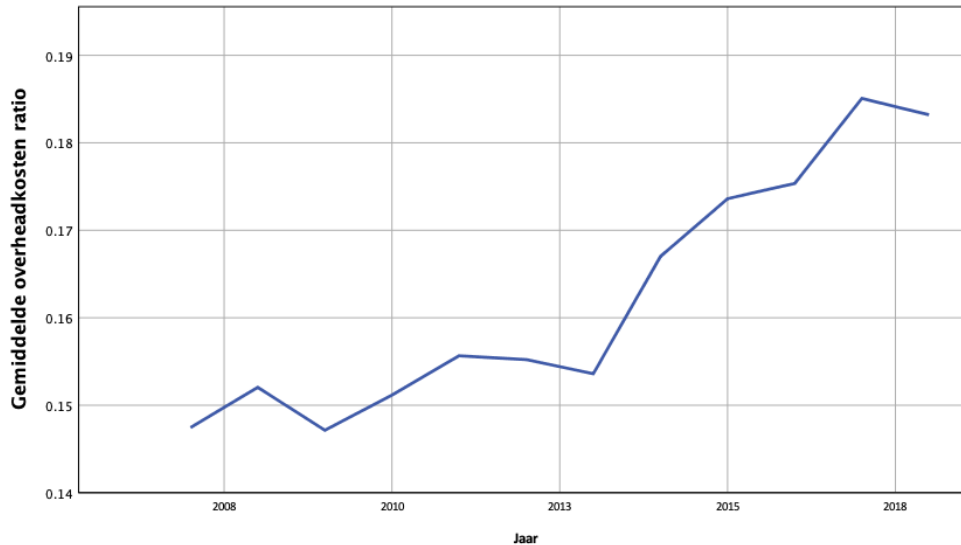

Figuur 4. *Verdeling van de overheadkostenratio voor de longitudinale steekproef van 2007 tot en met 2018 (N=1249)*

De eerste onderzoeksvraag luidt: Wat is de trend betreffende de overheadkostenratio's voor goeddoelenorganisaties in Nederland over de afgelopen 12 jaar? In figuur 3 is te zien dat de overheadkostenratio over de jaren heen van alle goeddoelenorganisaties (N=11342), gemiddeld 16% van de totale som van de lasten 100% zijn. Daarnaast zijn de overheadkosten voor de longitudinale steekproef (N=1249), gemiddeld 17% is van de totale som van de lasten (100%).

4.2.1 Resultaten van de trend in overheadkostenratio's voor de gehele steekproef

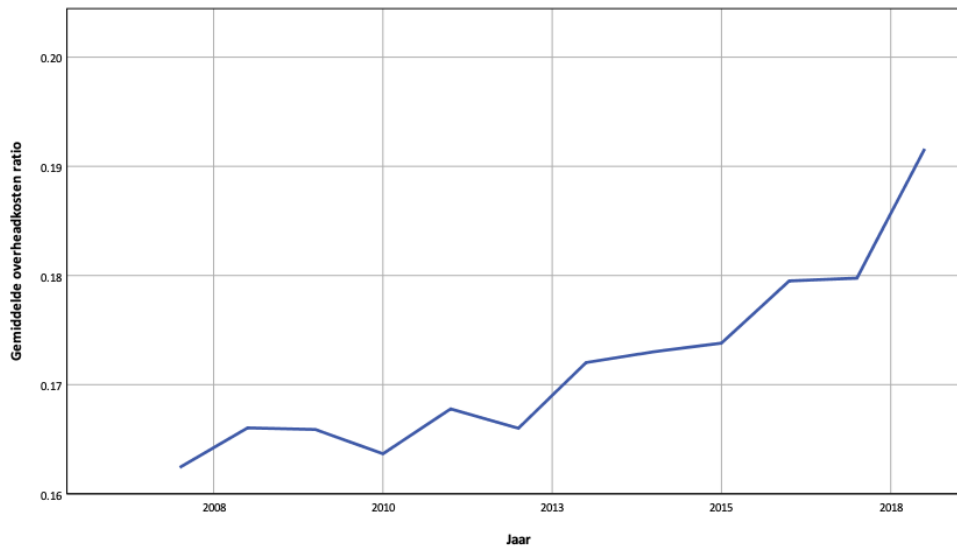
Figuur 5 toont de gemiddelde stijging van de overheadkostenratio over de jaren. Er is sprake van een stijging voor de steekproef met alle organisaties ($N=11342$), van een gemiddelde overheadkostenratio van 14,74% in 2007 naar gemiddelde overheadkostenratio van 18,32 % in 2018. Dit is een stijging van 3,58 procentpunt in de loop van de studieperiode.

Figuur 5. Gemiddelde overheadkostenratio per jaar in % voor alle organisaties uit de dataset.

4.2.2 Resultaten van de trend in overheadkostenratio's voor de longitudinale steekproef

De analyse omtrent de stijging van de gemiddelde overheadkostenratio is herhaald met de longitudinale steekproef om zo uit te sluiten dat de verschillen in de steekproefsamenstelling op jaarbasis de resultaten zouden kunnen aansturen (zie Figuur 6). De algemene trend is vergelijkbaar met de voorgaande analyse, de gemiddelde overheadkostenratio is in 2007 16,24% en in 2018 is dit 19,16%. De overheadkostenratio stijgt met 2,92 procentpunt van 2007 tot en met 2018. Er is sprake van een grotere stijging wanneer de longitudinale steekproef wordt geanalyseerd. De verdere analyses van dit onderzoek zullen gedaan worden aan de hand van de longitudinale steekproef.

Figuur 6. Gemiddelde overheadkostenratio per jaar in % voor de longitudinale steekproef

Uiteindelijk is er een lineaire regressieanalyse uitgevoerd om de overheadkostenratio te voorspellen vanuit de tijd in jaren. Deze regressieanalyse is te zien in tabel 4. De variabele tijd in jaren start vanaf 2007. De determinatie coëfficiënt toont dat 7,3 % van de variatie in overheadkostenratio voorspeld kan worden door de tijd in jaren.

Uit de regressieanalyse blijkt dat de overheadkostenratio per jaar gemiddeld met $B=0,002$ toeneemt. De constante variabele toont dat het beginjaar 2007 start met $B=0,160$. Voor ieder opvolgend jaar wordt de voorspelde overheadkostenratio 0,2% hoger. De stijging van de overheadkostenratio over de jaren blijkt uit zowel de vergelijking van de gemiddelden als de regressieanalyse. De resultaten van de eerste deelvraag zijn niet in lijn met de eerste hypothese.

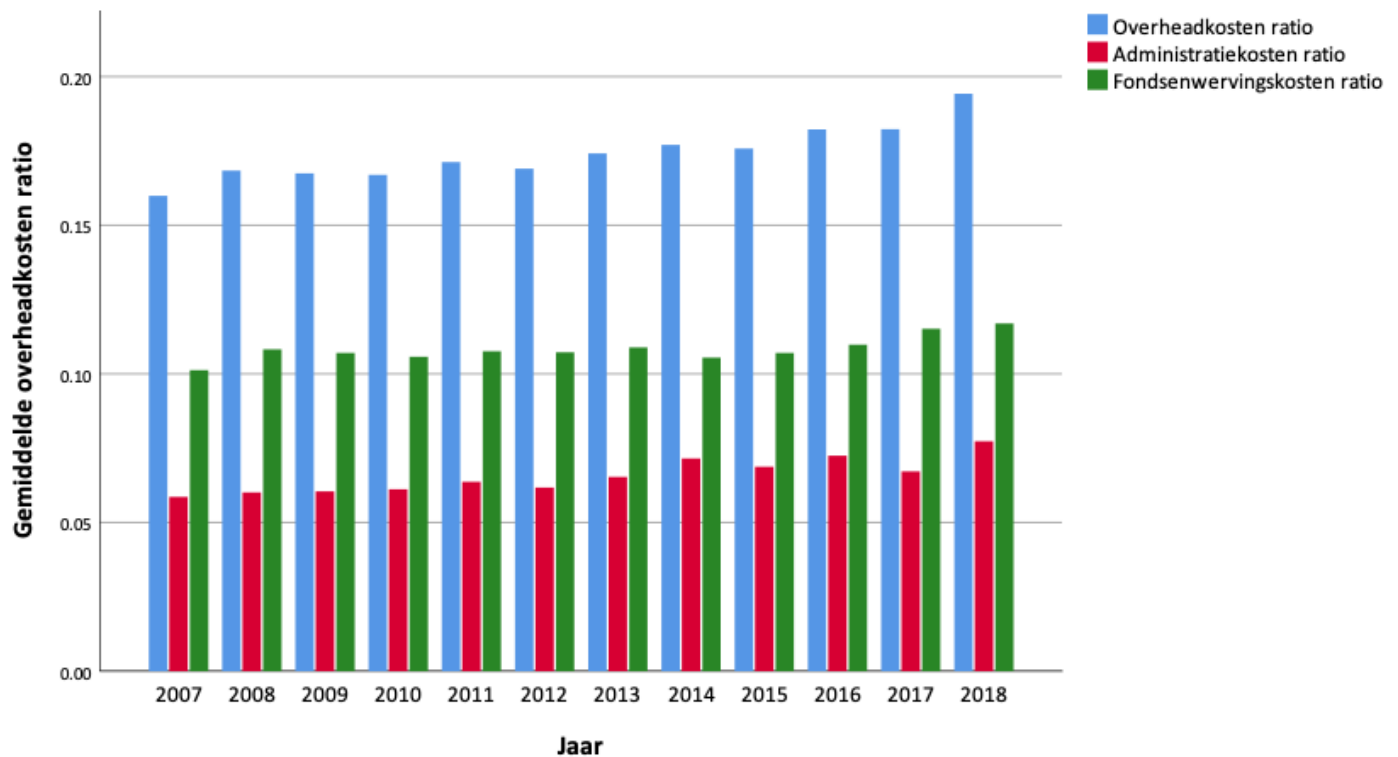
Tabel 4. Regressieanalyse met de onafhankelijke variabele jaren (tijd in jaren vanaf 2007) op de afhankelijke variabele overheadkostenratio ($N=1249$)

Variabelen	Model 1		
	<i>B</i>	<i>SE</i>	<i>p</i>
Tijd in Jaren	0,002	0,001	0,010
Constante	0,160	0,005	0,000
R^2	0,073		
<i>F</i> voor R^2 -verandering	6,73**		

4.3 Resultaten van de verdeling tussen de administratiekosten en de fondsenwervingskosten

In deze paragraaf is de verdeling tussen de fondsenwervingskosten en de administratiekosten bij de goedgevoerde organisaties die gefinancierd worden door de GDL geanalyseerd. De resultaten geven antwoord op de deelvraag: Hoe ziet de verdeling tussen de fondsenwervingskosten en de administratiekosten eruit bij de goedgevoerde organisaties die gefinancierd worden door de GDL?

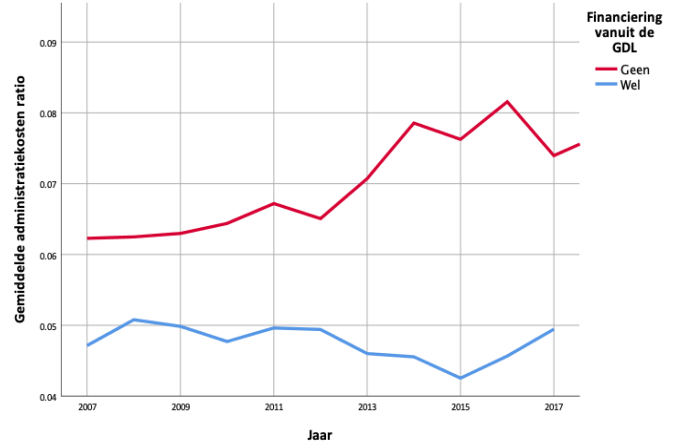
Figuur 7. Trends in overheadkostenratio's per categorie (fondsenwervingskosten en administratiekosten) van 2007 tot en met 2018

De gegevens uit figuur 7 tonen een stijging in de gemiddelde fondsenwervingskostenratio van 11,47% in 2007 naar 11,69% in 2017 en een stijging van 5,86 % in 2007 naar 7,69% in 2018 voor de administratiekostenratio.

Figuur 8. Gemiddelde fondsenwervingskosten ratio voor financiering GDL voor de longitudinale steekproef

Figuur 9 . Gemiddelde administratiekosten ratio voor financiering GDL voor de longitudinale steekproef

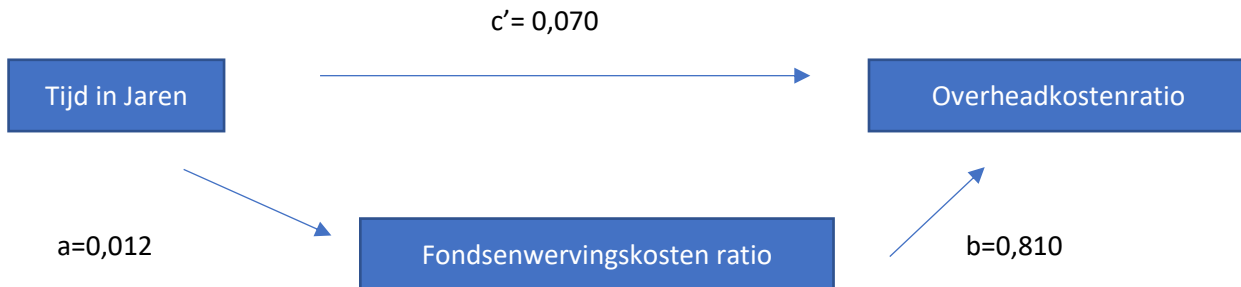
Figuur 8 en figuur 9 tonen de gemiddelde fondsenwervingskostenratio en administratiekostenratio voor de goedgevoelenorganisaties die wel of geen financiering ontvangen vanuit de GDL. De gemiddelde fondsenwervingskosten ratio is in 2007 lager voor de goedgevoelenorganisaties die wel financiering ontvangen vanuit de GDL ($\mu=0,094$) in vergelijking met goedgevoelenorganisaties die geen financiering ontvangen vanuit de GDL ($\mu=0,12$). Ook blijkt uit de figuren 8 en 9 dat de overheadkostenratio zowel voor de gemiddelde fondsenwervingskostenratio als voor de administratiekostenratio, fluctueert. Er is geen duidelijke opwaartse of neerwaartse trend te zien over de jaren heen.

Tabel 5. Regressieanalyse met de onafhankelijke variabelen tijd in jaren en fondsenwervingskosten op de afhankelijke variabele overheadkostenratio (N=1225)

Variabele	Model 1			Model 2		
	B	SE	p	B	SE	p
Tijd in jaren (vanaf 2007)	0,002	0,001	0,005	0,002	0	0
Fondsenwervingskosten ratio				0,987	0,02	0
Constant	0,162	0,005	0	0,054	0,004	0
R ²	0,08			0,814		
F voor R ² -verandering	7,794			1198,922		

Hierna is een stapsgewijze regressieanalyse uitgevoerd met de afhankelijke variabele overheadkostenratio. Eerst is de variabele tijd in jaren toegevoegd aan de regressieanalyse. Hierna is de variabele fondsenwervingskostenratio toegevoegd. De regressieanalyse is te zien in tabel 5. Er wordt onderzocht hoeveel van het effect van de tijd in jaren op de overheadkostenratio komt door het aandeel van de fondsenwervingskosten ratio. De variatie in de overheadkostenratio kan voor 8% worden verklaard door de tijd in jaren.

Het tweede model toont de voorspelling voor de tijd in jaren gecontroleerd voor de mediator fondsenwervingskosten ratio. De determinatie coëfficiënt toont dat 81,4% van de variantie in de overheadkostenratio kan worden verklaard door alle onafhankelijke variabelen in het model. De grootte van de determinatie coëfficiënt in dit tweede model is sterk verbeterd met een (R^2 change=0,734). Wanneer de variabele fondsenwervingskosten ratio wordt toegevoegd aan de regressieanalyse blijkt dat de fondsenwervingskosten een enorm effect heeft op de overheadkostenratio ($B=0,810$) echter blijkt er nog wel een klein effect over voor de variabele tijd in jaren ($B=0,070$). In het tweede model is informatie verkregen over het totale effect, het indirecte effect en het directe effect. In figuur 10 worden deze effecten zichtbaar.

Figuur 10. Totale effect, directe effect en het indirecte effect van tijd in jaren op overheadkostenratio met als mediator fondsenwervingskostenratio ($N=1223$)

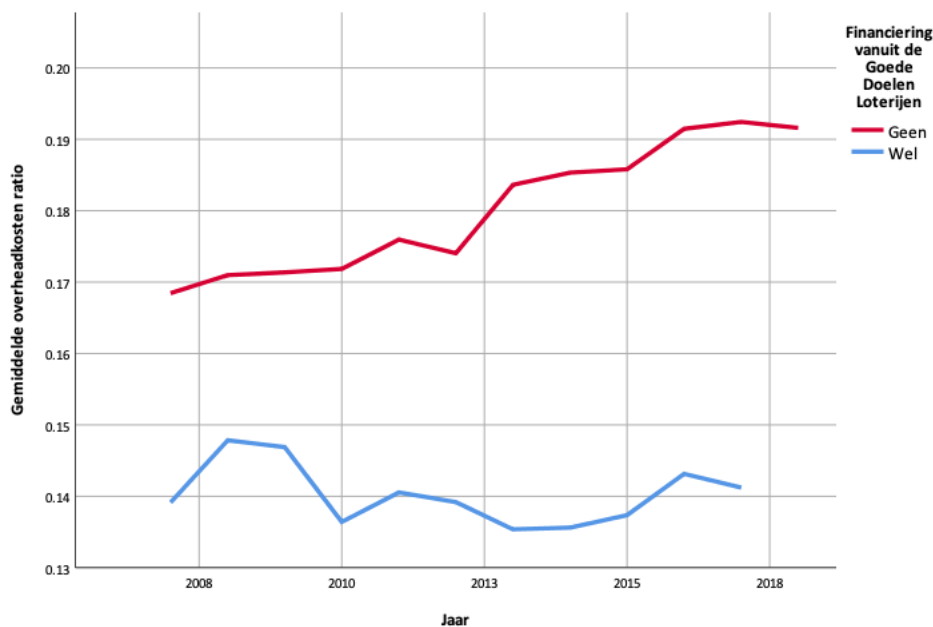
Het directe effect van de overheadkostenratio op de tijd in jaren is ($c'=0,070$) en het indirecte effect van overheadkostenratio op de tijd in jaren gemedieerd door de fondsenwervingskosten ratio is ($a*b=0,0097$). Het totale effect van overheadkostenratio op tijd in jaren is de som van het indirecte effect en het directe effect ($c=0,0797$). Het directe effect van overheadkostenratio op tijd in jaren verandert in de regressieanalyse naar het overblijvende directe effect van ($B=0,070$) op het moment dat er rekening wordt gehouden met de mediator fondsenwervingskosten ratio. De veranderingen van het effecten van overheadkostenratio komt door de mediator fondsenwervingskosten ratio. Door de voorgaande resultaten kan gesteld worden dat er geen daling in de overheadkostenratio zichtbaar is, maar juist een stijging. Er kan worden gesteld dat het grootste deel van de stijging in de overheadkostenratio vanuit de fondsenwervingskostenratio komt.

4.4 Resultaten van de financiering vanuit de Goede Doelen Loterijen

De derde en vierde deelvraag vraag zijn gericht op de het verschil in overheadkostenratio tussen goededoelenorganisaties in Nederland die wel of geen financiering ontvangen vanuit de GDL. En de invloed van het bedrag wat de goededoelenorganisaties ontvangen vanuit de GDL op de overheadkostenratio's.

Uit figuur 11 blijkt dat goededoelenorganisaties die GDL-financiering ontvangen gemiddeld een lagere overheadkostenratio hebben $\mu=0,14$, dan goededoelenorganisaties die geen financiering ontvangen vanuit de GDL $\mu=0,18$.

Figuur 11. Trends in overheadkostenratio wanneer een goededoelenorganisatie Financiering ontvangt vanuit de GDL voor de longitudinale steekproef (N=1249)

Tabel 6. Regressieanalyse met de onafhankelijke dummyvariabele GDL-financiering en de variabele GDL-financiering in bedragen op de afhankelijke variabele overheadkostenratio (N=1249)

Variabele	Model 1			Model 2			Model 3		
	B	SE	p	B	SE	p	B	SE	p
GDL-financiering dummy	-0,04	0,007	0				-0,028	0,009	0,002
GDL-financiering in bedragen				-0,004	0,001	0	-0,002	0,001	0,024
Constant	0,18	0,003	0	0,177	0,003	0	0,18	0,003	0
R ²	0,164			0,152			0,176		
F voor R ² -verandering	34,38			29,54			19,81		

Hierna is een regressieanalyse uitgevoerd die zichtbaar is in tabel 6 met overheadkostenratio als afhankelijke variabele en de dummyvariabele voor GDL-financiering en de GDL-financiering in bedragen als onafhankelijke variabelen. De determinatie coëfficiënt van model 1 toont dat 16,4% van de overheadkostenratio voorspeld kan worden door de dummyvariabele. Daarnaast is er sprake van een negatief effect van de dummyvariabele op de overheadkostenratio ($B=-0,04$). Wanneer een goededoelenorganisatie geen GDL-financiering ontvangt is de voorspelde overheadkostenratio 18% deze verandert met -4% wanneer de goededoelenorganisatie wel GDL-financiering ontvangt. De voorspelde overheadkostenratio van een goededoelenorganisatie wordt dus 14% wanneer deze GDL-financiering ontvangt. De regressieanalyse bevestigt dat de overheadkostenratio daalt, wanneer een goededoelenorganisatie GDL-financiering ontvangt. Deze regressieanalyse is niet in lijn met de hypothese 3a.

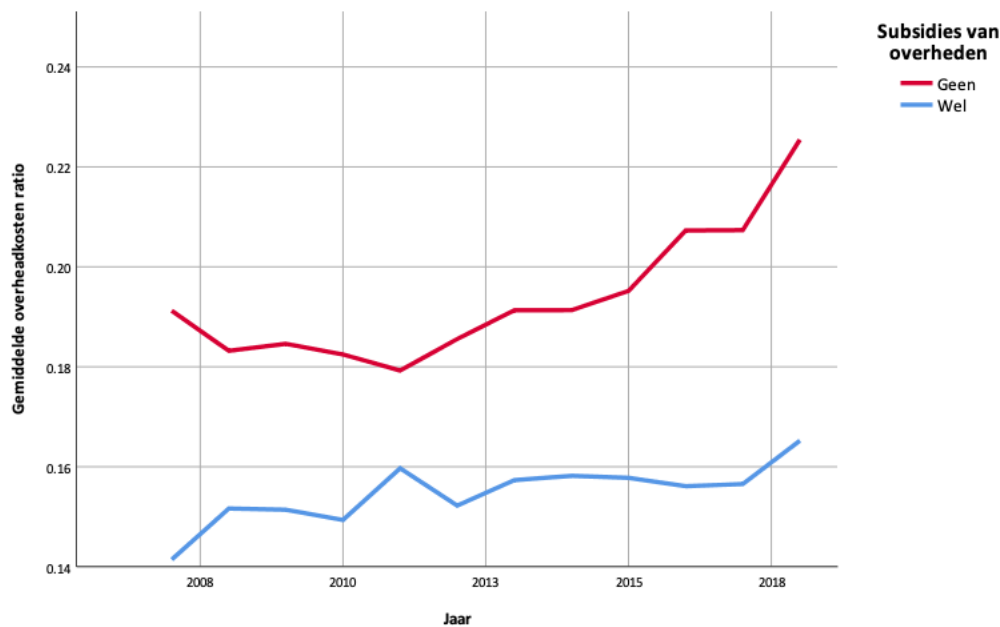
Het tweede model toont een analyse om de overheadkostenratio te voorspellen vanuit de GDL-financiering in bedragen. De determinatie coëfficiënt toont dat de variatie in overheadkostenratio voor 15,2% verklaard kan worden door de GDL-financiering in bedragen. Model 2 toont een negatief effect van de overheadkostenratio op de GDL-financiering ($B=0,004$). Wanneer een goededoelenorganisatie 0 euro GDL-financiering ontvangt is de voorspelde overheadkostenratio 17,7%. De overheadkostenratio verandert met -0,4% voor elke €1 miljoen aan bijdrage vanuit de GDL. De voorspelde overheadkostenratio van een goededoelenorganisatie wordt dus 17,3% na €1 miljoen financiering. De overheadkostenratio wordt lager wanneer de goededoelenorganisaties hoger geldbedrag ontvangen vanuit de GDL. Model 2 is niet in lijn met hypothese 3b.

Tot slot, toont het derde model dat 17,6% van de variatie in de overheadkostenratio verklaard kan worden door alle onafhankelijke variabelen in het model. Echter is het opmerkelijk dat de significantie in dit model niet verbetert. De F-change verandert namelijk van het eerste model ($F=34,38$, $p=0,000$) naar ($F=19,81$, $p=0,024$). Toch blijkt ook in het derde model dat de overheadkostenratio daalt bij GDL-financiering, dit is niet in lijn met de hypothesen 3a en 3b.

4.5 Resultaten van de subsidies vanuit overheden

De vijfde en zesde deelvraag zijn gericht op het verschil in overheadkostenratio tussen goededoelenorganisaties in Nederland die wel of geen financiering ontvangen vanuit de overheid. En de invloed van het bedrag wat de goededoelenorganisaties ontvangen vanuit de overheid op de overheadkostenratio's.

Figuur 12. Trends in overheadkostenratio wanneer een goededoelenorganisatie overheidssubsidie ontvangt voor de longitudinale steekproef (N=1249)

Het bovenstaande figuur 12 toont dat de gemiddelde overheadkostenratio lager zijn wanneer goededoelenorganisaties overheidssubsidie ontvangen $\mu=0,15$. Wanneer de goededoelenorganisaties geen overheidssubsidie ontvangen is de gemiddelde overheadkostenratio $\mu=0,19$.

Tabel 7. Regressieanalyse met de onafhankelijke dummyvariabele overheidssubsidie en overheidssubsidie in bedragen op de afhankelijke variabele overheadkostenratio (N=1249)

Variabele	Model 1			Model 2			Model 3		
	B	SE	p	B	SE	p	B	SE	p
Overheidssubsidie dummy	-0,039	0,006	0				-0,03	0,006	0
Overheidssubsidie in bedragen				-0,001	0	0	-0,001	0	0
Constant	0,194	0,004	0	0,178	0,003	0	0,194	0,004	0
R ²	0,192			0,249			0,288		
F voor R ² -verandering	47,96			82,44			56,371		

Hierna is een regressieanalyse uitgevoerd die zichtbaar is in tabel 7 met overheadkostenratio als afhankelijke variabele en de dummyvariabele voor overheidssubsidies en de variabele overheidssubsidie in bedragen als onafhankelijke variabele. De determinatie coëfficiënt in het eerste model toont dat de variatie in de overheadkostenratio voor 19,2% verklaard kan worden door de dummyvariabele. Er is sprake van een negatief effect van overheadkostenratio op de dummyvariabele ($B=-0,039$). Wanneer een goededoelenorganisatie geen overheidssubsidie ontvangt is de voorspelde overheadkostenratio 19,4%. De overheadkostenratio verandert met -3,9% wanneer de goededoelenorganisatie wel overheidssubsidie ontvangt. De voorspelde overheadkostenratio wordt dus 15,5% wanneer een goededoelenorganisatie overheidssubsidie ontvangt. Het eerste model met dummyvariabele bevestigt dat de overheadkostenratio daalt, wanneer een goededoelenorganisatie overheidssubsidie ontvangt. Het eerste model is niet in lijn met hypothese 4a.

Het tweede model toont de regressieanalyse met de overheadkostenratio als afhankelijke variabele en de variabele overheidssubsidie in bedragen als onafhankelijke variabele. De determinatie coëfficiënt toont dat de variatie in de overheadkostenratio voor 24,9% verklaard kan worden door de overheidssubsidie in bedragen. In vergelijking met het eerste model is de variatie verbeterd met 5,7%. Er is sprake van een negatief effect van de overheidssubsidie in bedragen op overheadkostenratio ($B=-0,001$). Wanneer een goededoelenorganisatie 0 euro aan overheidssubsidie ontvangt is de voorspelde overheadkostenratio 17,8%. De overheadkostenratio verandert met -0,1% voor elke €1 miljoen aan bijdrage vanuit de overheid.

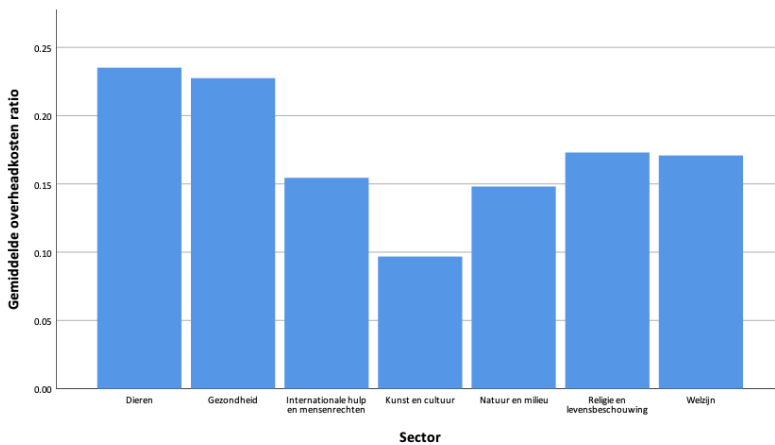
De voorspelde overheadkostenratio van een goededoelenorganisatie wordt dus 17,7% na €1 miljoen aan overheidssubsidie. Het tweede model toont dat de overheadkostenratio daalt wanneer goededoelenorganisaties een geldbedrag vanuit de overheid ontvangen. Dit is niet in lijn met hypothese 4b.

Het derde model toont dat de variatie in de overheadkostenratio voor 28,8% verklaard kan worden door alle onafhankelijke variabelen in het model. De grootte van de determinatiecoëfficiënt is vergeleken met het eerste model verbeterd met 9,6% en vergeleken met het tweede model met 3,9%. Het derde model toont dat de overheadkostenratio daalt wanneer goededoelenorganisaties overheidssubsidie ontvangt. Dit is niet in lijn met de hypothesen 4a en 4b.

4.6 Resultaten verschillen tussen sectoren

Deze paragraaf toont de resultaten van de analyse die is uitgevoerd gericht op de verschillen tussen sectoren in het effect van GDL-financiering op de overheadkostenratio's. De verschillen in overheadkostenratio's tussen verschillende sectoren worden exploratief onderzocht. Figuur 13 toont dat er een zichtbaar verschil is in overheadkostenratio van de verschillende sectoren. De sector dieren heeft de hoogste gemiddelde overheadkostenratio van $\mu=0,24$. De sector Kunst en Cultuur heeft een veel lager gemiddelde in overheadkostenratio van $\mu=0,10$.

Figuur 13. Gemiddelde overheadkostenratio per sector voor de longitudinale steekproef van 2007 tot en met 2018

Hierna is er een regressieanalyse uitgevoerd om de overheadkostenratio te voorspellen aan de hand van de sectorvariabelen. Deze regressieanalyse is te zien in tabel 8. De determinatie coëfficiënt toont dat de variatie in de overheadkostenratio voor 29% verklaard kan worden door de sectorvariabelen. Uit de regressieanalyse blijkt dat er een significant en positief effect is van de overheadkostenratio op de sector variabele dieren ($B=0,081$). De sector Internationale Hulp is de referentiecategorie met als constante $B=0,154$, oftewel 15,4%. Dit betekent dat de overheadkostenratio van een observatie in de sector dieren met 8,1% stijgt ten opzichte van de referentiecategorie. De overheadkostenratio bedraagt dan 23,5%.

Terwijl de overheadkostenratio van een observatie in de sector Kunst en Cultuur daalt met -5,8% ten opzichte van de referentiecategorie. De overheadkostenratio bedraagt dan 9,6%. Er is dus wel degelijk sprake van een verschil in overheadkostenratio per sector. Echter zijn de sectorvariabelen Religie en Levensbeschouwing en Welzijn niet significant ten opzichte van de referentiecategorie Internationale Hulp en Mensenrechten.

Tabel 8. *Regressieanalyse met sectoren als onafhankelijke variabelen en overheadkostenratio als afhankelijke variabele (N=1249)*

Variabele	Model 1		
	<i>B</i>	<i>SE</i>	<i>p</i>
Internationale hulp (ref.)			
Dieren	0,081	0,017	0
Gezondheid	0,073	0,008	0
Kunst en Cultuur	-0,058	0,028	0
Natuur en Milieu	-0,006	0,013	0,041
Religie en Levensbeschouwing	0,019	0,017	0,626
Welzijn	0,016	0,007	0,264
Constant	0,154	0,004	0,021
R ²	0,29		
F voor R ² -verandering	18,96		

Tot slot is er een regressieanalyse uitgevoerd waarbij eerst het effect van GDL-financiering op de overheadkostenratio apart wordt geanalyseerd, waarna in het tweede model de sector dieren en interactievariabele hieraan toe worden gevoegd. De keuze om de interactie met de sector dieren te doen is willekeurig gemaakt. De regressieanalyse is te zien in tabel 9. De sector dieren is de modererende variabele. De interactievariabele toegevoegd om het modererende effect van de sector dieren te testen. De determinatie coëfficiënt toont dat 15,2% van de variatie in overheadkostenratio verklaard kan worden door de GDL-financiering. Het tweede model toont dat 18,7% van de variatie in overheadkostenratio kan worden verklaard door alle onafhankelijke variabelen in het model. De grootte van de determinatie coëfficiënt in model 2 is met 3,5% verbeterd ten opzichte van het eerste model.

Tabel 9. Regressieanalyse overheadkostenratio als afhankelijke variabele en de GDL-financiering en de moderator dieren als onafhankelijke variabele (N=1249)

	Model 1				Model 2			
	B	SE	β	p	B	SE	β	p
GDL-financiering	-0,004	0,001	-0,152	0	-0,004	0,001	-0,151	0
Sector: Dieren					0,052	0,022	0,087	0,017
Interactie (GDL-financiering *Sector Dieren)					0,013	0,015	0,031	0,398
Constant	0,177	0,003		0	0,175	0,003		0
R ²	0,152				0,187			
F voor R ² -verandering	29,539				15,034			

Wanneer er voor de GDL-financiering bijvoorbeeld wordt gekeken naar X=1 toename, dus met €1 miljoen en de dummyvariabele (*dieren*=1) als sector variabele betekent dit dat de overheadkostenratio 23,6% bedraagt ($0,175 - 0,004 * 1 + 0,052 * 1 + 0,013 * 1 = 0,236$). Het effect van de overheadkostenratio verandert dus op het moment dat er een selectie wordt gemaakt op de sector dieren. De interactie van de variabele is positief. Uit deze vergelijking kan gesteld worden dat de samenhang tussen de GDL-financiering en de overheadkostenratio positief is in de sector dieren, terwijl deze samenhang negatief is in de andere sectoren.

4.7 Meerdere regressiemodellen

Tabel 10. Meervoudige regressieanalyse van de variabelen totale inkomsten, jaren, de dummyvariabelen voor sectoren Dieren, Gezondheid, Kunst en Cultuur, Natuur en Milieu, Religie en Levensbeschouwing, Welzijn, de dummyvariabele GDL-financiering, GDL-financiering in bedragen, dummyvariabele overheidssubsidie, overheidssubsidie in bedragen en de fondsenwervingskosten ratio. overheadkostenratio (N=1225)

Variabele	Model 1			Model 2			Model 3			Model 4		
	B	SE	p	B	SE	p	B	SE	p	B	SE	p
Totale inkomsten	-0,001	0,00	0	0	0	0,006	0	0	0	0	0	0,082
Tijd in jaren	0,003	0,001	0,001	0,002	0,001	0,001	0,002	0	0	0,002	0	0
Sector: Internationale Hulp en Mensenrechten (ref.)										-	-	-
Sector: Dieren	0,075	0,016	0	0,081	0,016	0	0,070	0,010	0	-	-	-
Sector: Gezondheid	0,067	0,007	0	0,055	0,008	0	0,010	0,005	0,047	-	-	-
Sector: Kunst en Cultuur	-0,048	0,027	0,076	-0,066	0,027	0,016	-0,027	0,016	0,096	-	-	-
Sector: Natuur en Milieu	0,003	0,013	0,828	0,003	0,013	0,798	0,001	0,008	0,889	-	-	-
Sector: Religie en Levensbeschouwing	0,007	0,016	0,671	-0,009	0,016	0,599	0,001	0,010	0,951	-	-	-
Sector: Welzijn	0,020	0,007	0,004	0,016	0,007	0,026	0,010	0,004	0,015	-	-	-
GDL-financiering (dummyvariabele)				-0,018	0,009	0,041	-0,017	0,005	0,001	-0,002	0,008	0,846
GDL-financiering				0,001	0,001	0,323	0,002	0,001	0,027	0	0,001	0,927
Overheidssubsidie (dummyvariabele)				-0,019	0,006	0,002	-0,008	0,004	0,038	-0,01	0,005	0,036
Overheidssubsidie				0	0	0,119	0	0	0,187	-1.84E-07	2.27E-07	0,417
Fondsenwervingskosten ratio							0,938	0,020	0	0,985	0,036	0
Constant	0,155	0,006	0	0,170	0,007	0,00	0,066	0,005	0	0,068	0,006	0
FE voor organisaties	Nee			Nee			Nee			Ja		
R ²	0,396			0,413			0,837			0,433 ⁴ 0,766 ⁵		
F voor R ² -verandering	16,736			21,883			230,188			141,12		

⁴R² within
⁵ R² between

Model 1

In het eerste model is een regressieanalyse toegepast om de overheadkostenratio te voorspellen vanuit de totalen inkomsten, jaren en de dummyvariabelen voor de verschillende sectoren. Het effect van de totale inkomsten op de overheadkosten is negatief ($B=-0,001$). De overheadkostenratio daalt op het moment dat een goededoelenorganisatie een €10000 euro aan inkomsten ontvangt met 0,1%. Daarnaast blijkt dat het effect van jaren op de overheadkostenratio positief is ($B=0,003$). De overheadkostenratio daalt met 0,3% per jaar.

De dummyvariabele Internationale hulp en mensenrechten is de referentiecategorie aangezien er dummyvariabelen zijn aangemaakt vanuit de variabele sector. Alle veranderingen in de overheadkostenratio zijn dus ten opzichte van de overheadkostenratio van de sector Internationale hulp. Voor de variabele Internationale hulp en mensenrechten geldt een overheadkostenratio van $B=0,155$, oftewel 15,5% in 2007. Daarnaast er sprake van een positief effect ($B=0,075$). Als een goededoelenorganisatie onder de sector dieren valt, stijgt de overheadkostenratio met 7,5%. Ook is er sprake van een positief effect van de sector gezondheid op de overheadkostenratio ($B=0,067$). Wanneer een goededoelenorganisatie onder de sector Gezondheid valt, stijgt de overheadkostenratio met 6,7%. Er zijn geen significant effecten van de sectoren Kunst en Cultuur, Natuur en Milieu en Religie en Levensbeschouwing op de overheadkostenratio ten opzichte van de referentiecategorie Internationale hulp. De laatste sector Welzijn toont een positief effect op de overheadkostenratio ten opzichte van de sector internationale hulp ($B=0,020$), wat betekent dat de overheadkostenratio met 2% stijgt wanneer de goededoelenorganisatie onder de sector Welzijn valt.

De determinatie coëfficiënt toont dat 39,6% van de variatie in overheadkostenratio verklaard kan worden door de onafhankelijke variabelen uit model 1.

Model 2

In het tweede model zijn de onafhankelijke dummyvariabele GDL-Financiering en overheidssubsidie en de onafhankelijke variabelen GDL-financiering en overheidssubsidie in bedragen toegevoegd aan de regressieanalyse. Er is in het tweede model geen sprake meer van een effect van de totale inkomsten op de overheadkostenratio.

Het effect de jaren op de overheadkostenratio wordt iets kleiner, maar blijft positief ($B=0,002$). Als de andere variabelen constant worden gehouden daalt de voorspelde overheadkostenratio met 0,2% per jaar.

Het effect van de dummyvariabelen voor de sectoren op de overheadkostenratio ten opzichte van de referentiecategorie Internationale hulp verandert. Zo stijgt het effect van de variabele dieren groter ($B=0,081$). Ook de grootte van het effect van de variabele Gezondheid daalt ($B=0,055$). De grootte van het effect van de variabele Kunst en Cultuur stijgt ($B=-0,066$), dit effect blijft negatief en is in het tweede model wel significant ($p=0,016$). Voor de variabele Natuur en Milieu en Religie en Levensbeschouwing blijft het effect niet significant. De grootte van het effect van de variabele Welzijn wordt iets kleiner ($B=0,016$). Deze veranderingen zijn allemaal ten opzichte van de referentiecategorie Internationale hulp.

Het effect van de toegevoegde dummyvariabele voor de GDL-financiering op de overheadkostenratio is negatief ($B=-0,018$). Dit betekent dat de overheadkostenratio van goededoelenorganisaties die GDL-financiering ontvangen 1,8% lager zijn dan goededoelenorganisaties die geen GDL-financiering ontvangen. Het effect van de GDL-financiering in bedragen op de overheadkostenratio is positief ($B=0,001$), maar niet significant ($p=0,323$). Terwijl de dummyvariabele van de GDL-financiering in model 2 wel significant is. Het effect van de dummyvariabele overheidssubsidie op de overheadkostenratio is negatief ($B=-0,019$). Dit betekent dat de overheadkostenratio van de goededoelenorganisaties die overheidssubsidie ontvangen 1,9% lager zijn dan goededoelenorganisaties die geen overheidssubsidie ontvangen. Er is geen sprake van een effect van de overheidssubsidie in bedragen op de overheadkostenratio ($B=0$).

De determinatie coëfficiënt toont dat 41,3% van de variatie in de overheadkostenratio kan worden verklaard door de onafhankelijke variabelen uit model 2. Door het toevoegen van de dummyvariabelen en financieringsvariabelen is het model met 1,7 % verbeterd.

Model 3

In model 3 is de variabele fondsenwervingskostenratio toegevoegd aan de meervoudige regressieanalyse. In dit model worden de veranderingen in de coëfficiënten verklaard door de fondsenwervingskosten en niet door de administratiekosten. Oftewel, wat overblijft aan effect komt door de verschillen in administratiekostenratio's. Het effect van de tijd in jaren op de overheadkostenratio blijft hetzelfde ($B=0,002$) en is nu helemaal significant ($p=0$).

De grootte van het effect van de sector dieren op de overheadkostenratio is daalt naar ($B=0,070$). Daarnaast daalt de grootte van het effect van de dummyvariabele gezondheid naar ($B=0,010$), dit effect is nog net significant ($p=0,047$). De grootte van het effect van de dummyvariabele Kunst en Cultuur daalt ($B=-0,027$) en is niet meer significant ($p=0,096$). De grootte van het effect van de dummyvariabelen Natuur en Milieu en Religie en Levensbeschouwing zijn nog steeds niet significant. De grootte van het effect van de dummyvariabele Welzijn op de overheadkostenratio wordt iets kleiner ($B=0,010$).

De grootte van het effect van de dummyvariabele GDL-financiering op de overheadkostenratio wordt iets kleiner, maar blijft negatief ($B=-0,017$). De significantie van dit effect is verbeterd ($p=0,001$). De grootte van het effect van de GDL-financiering in bedragen op de overheadkostenratio wordt nog groter ($B=0,002$).

Het effect van de dummyvariabele overheidssubsidies op de overheadkostenratio wordt in het derde model kleiner ($B=-0,008$), maar blijft negatief en is minder significant ($p=0,038$). Daarnaast wordt de grootte van het effect van de overheidssubsidies in bedragen op de overheadkostenratio kleiner ($B=0,00$) er is in het derde model geen sprake van een effect van de variabele overheidssubsidies op de overheadkostenratio.

Als laatste is de variabele fondsenwervingskosten ratio toegevoegd aan de regressieanalyse. Het effect van de fondsenwervingskosten ratio op de overheadkostenratio is positief en erg groot, namelijk ($B=0,938$). Als de fondsenwervingskostenratio maximaal zou zijn, dus 100%, is de overheadkostenratio 93,8%.

De determinatie coëfficiënt toont in model 3 dat 83,7% van de variatie in de overheadkostenratio kan worden verklaard door de variabelen uit model 3. Door het toevoegen van de fondsenwervingskosten ratio is het model met 42,4% verbeterd.

Model 4 Fixed effects

Tot slot, is er in model 4 een fixed effects analyse gedaan voor de onafhankelijke variabelen: Totale inkomsten, Tijd in jaren, GDL-financiering dummy, GDL-financiering bedrag, overheidssubsidie dummy, overheidssubsidie bedrag en de fondsenwervingskostenratio. De fixed effects analyse toont de verandering van de overheadkostenratio's binnen de organisaties. Voor de dummyvariabelen voor sectoren is geen sprake van variantie over de tijd, hierdoor worden deze dus uit het vierde model met fixed effects gelaten.

Uit de vergelijking tussen model 3 en model 4 blijkt dat het effect van de dummyvariabele voor GDL-financiering verandert van $B=0,017$ naar $B=-0,002$. Er blijft haast geen effect van de dummyvariabele GDL-financiering op de overheadkostenratio over als er wordt gecontroleerd voor de verandering binnen organisaties. Hieruit blijkt dus dat het feit dat een organisatie wel of geen GDL-financiering ontvangt voor het grootste deel te wijten is aan het verschil tussen de organisaties. Er is sprake van selectie vanuit de GDL op goededoelenorganisaties die al een lage overheadkostenratio hebben voordat zij gefinancierd worden door de GDL. Het effect van de dummyvariabele GDL-financiering is in model niet meer significant ($p=0,846$).

Het effect van de variabele GDL-financiering in bedragen verandert van $B=0,002$ in model 3 naar $B=0$ in model 4, het effect verdwijnt en is niet meer significant.

Het effect van de dummyvariabele overheidssubsidies op de overheadkostenratio is daarentegen wel significant in model 4. Dit effect verandert van $B=-0,008$ in model 3 naar $B=-0,01$ in model 4. Hieruit blijkt dat het effect van dummyvariabele overheidssubsidie op de overheadkostenratio iets stijgt op het moment dat er wordt gecontroleerd voor onveranderlijke kenmerken van organisaties. Dit betekent dat een verandering in het wel of niet ontvangen van overheidssubsidie binnen organisaties samenhangt met een verandering in de overheadkostenratio van deze goededoelenorganisatie. Het effect van de overheidssubsidie in bedragen is echter niet meer significant in model 4. De vergelijking tussen de verandering van $B=0$ in model naar $B=-0,0000000184$ in model 4 toont dat er door het fixed effects model een klein negatief effect van de overheidssubsidie op de overheadkostenratio zichtbaar is. Echter veranderd de significantie van het effect en is het effect in het vierde model niet meer significant.

5. Conclusie en discussie

In dit hoofdstuk wordt aan de hand van de deelvragen antwoord gegeven op de hoofdvraag van dit onderzoek: *Wat is de invloed van verschillende financieringsbronnen op de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties in Nederland?*

5.1 De trend in overheadkostenratio

Over het algemeen nemen de gemiddelde overheadkosten in de Nederlandse context toe over de tijd. De trend in de overheadkostenratio in Nederland is vergeleken met de resultaten van studies uit Duitsland en de Verenigde Staten (Lecy & Searing, 2015; Schubert & Boenigk, 2009). Uit het theoretisch kader bleek dat er volgens Lecy & Searing (2015) en Gregory & Howard (2009) sprake is van de *non-profit starvation cycle*, doordat financiers onrealistische verwachtingen hebben omtrent de overheadkostenratio's van de goededoelenorganisaties, waarbij de goededoelenorganisaties hierop reageren door de overheadkostenratio te verminderen. De resultaten van dit onderzoek tonen dat er sprake is van een stijging van de overheadkostenratio's in Nederland van 16,24% naar 19,16% van 2007 tussen 2007 en 2018. De overheadkostenratio in Nederland stijgt met 0,2% per jaar. Kortom, de eerste hypothese⁶ gericht op de dalende trend betreffende de overheadkostenratio's bij goededoelenorganisaties in Nederland kan niet worden aangenomen.

Een mogelijke verklaring voor de toename van de relatieve overheadkosten over de jaren is dat financiers in Nederland minder eisen stellen aan de maximale overhead en realistische verwachtingen hebben omtrent de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties. Waardoor er minder druk wordt ervaren door goededoelenorganisaties. In Nederland mogen goededoelenorganisaties zelf de gewenste verhouding tussen de doelbesteding en de overheadkosten bepalen. In Nederland geldt een maximale eis geldt waarbij goededoelenorganisaties over drie jaar maximaal 30% van het totaal aan inkomsten mogen besteden aan overheadkosten (Centraal Bureau Fondsenwerving, 2018). Daarnaast moeten organisaties in Nederland inzicht geven in de wijze waarop zij streven naar een zo groot mogelijke besteding aan de hoofddoelstelling.

⁶ **H₁**: Er is in Nederland sprake van een dalende trend betreffende de overheadkostenratio's bij goededoelenorganisaties.

Dit zorgt ervoor dat de missie van de goededoelenorganisaties serieus wordt genomen en dat de effectiviteit van goededoelenorganisaties niet alleen aan de hand van overheadkosten wordt gemeten.

In tegenstelling tot de Duitse context, waaruit bleek dat de effectiviteit van goededoelenorganisaties voornamelijk beoordeeld wordt aan de hand van de overheadkosten. Het criterium van de overheadkosten in Duitsland ligt tussen de 10% en de 20%, dit is lager dan in Nederland (Schubert & Boenigk, 2009). Het verschil tussen de trend in Nederland en in Duitsland kan bestaan door het verschil in de eisen die financiers stellen aan de maximale overhead.

Daarnaast is het mogelijk dat het verschil tussen de trend in Nederland en in de Verenigde Staten bestaat door een verschil in analyseperiode. Het Amerikaanse onderzoek doet namelijk uitspraken over de overheadkosten van 1985-2007, terwijl in dit onderzoek wordt gekeken naar de periode van 2007-2017. Deze perioden komen niet met elkaar overeen.

Tot slot, blijkt uit het theoretisch kader dat verschillende vormen van financiering uiteenlopende gevolgen hebben voor de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties (Gregory & Howard, 2009). De verandering van de overheadkostenratio's is dus mogelijk een gevolg van het effect van de verschillende financieringsbronnen voor de goededoelenorganisaties over de tijd.

5.2 Verdeling fondsenwervingskosten en administratiekosten

Het grootste deel van de overheadkostenratio van goededoelenorganisaties in de Nederlandse context bestaat uit de fondsenwervingskosten. De gemiddelde fondsenwervingskosten ratio is met 11,06% groter dan de gemiddelde administratiekosten ratio van 6,55%. De gemiddelde fondsenwervingskostenratio is ook in het geval van financiering vanuit de GDL hoger dan de gemiddelde administratiekostenratio. Beide ratio's zijn onder de beneficianten van de GDL lager dan het algemene gemiddelde.

Dit komt niet overeen met de studie van Lecy & Searing (2015) die beweren dat de daling van de overheadkostenratio's binnen de Amerikaanse context te wijten is aan de bezuinigingen op de administratiekosten. En de studie van Schubert & Boenigk (2019) die een tegengestelde trend aantonen waarbij de fondsenwervingskosten juist verantwoordelijk zijn voor de daling van de overheadkostenratio's.

De GDL stelt geen voorwaarden aan de financiering. Kender-Jezoirska (2019) en Shon et al., (2018) verklaren dat voorwaarden en eisen vanuit de financiers de goededoelenorganisaties beperken in de tijd en het geld dat zij kunnen investeren in het nastreven van hun eigen doelen en missie. Aangezien deze organisaties veel tijd kwijt zijn aan rapportage en verantwoording. Goededoelenorganisaties die gefinancierd worden door de GDL kunnen meer tijd investeren in de missie van de organisatie, waarbij de fondsenwerving een belangrijke rol speelt. Het verschil in ongeoormerkte of geoormerkte financiering beïnvloedt dus de verdeling tussen de fondsenwervingskosten en de administratiekosten van goededoelenorganisaties. Zo beweren Shon et al. (2018) dat goededoelenorganisaties met ongeoormerkte financiering, eerder geneigd zijn om meer geld aan service- en personeelskosten te besteden en minder aan administratiekosten.

Er is sprake van een stijging in de overheadkostenratio's zoals in de voorgaande paragrafen is verklaard, waardoor de tweede hypothese⁷ niet meer kan worden aangenomen.

⁷ H₂: De daling van overheadkostenratio's bij goededoelenorganisaties wordt veroorzaakt door een daling van de fondsenwervingskosten.

5.3 Het effect van de Financiering vanuit de Goede Doelen Loterijen

Het ontvangen van GDL-financiering heeft geen invloed op de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties, maar de GDL selecteert goededoelenorganisaties die voorafgaande aan de toekenning van de financiering al lagere overheadkostenratio's hebben.

De unieke manier van de financiering vanuit de GDL zou volgens Wallace & Saxton (2018) leiden tot effectieve investeringen, flexibiliteit, vrijheid en een verbetering in het management van goededoelenorganisaties. Wanneer er wordt gekeken naar zowel de veranderingen binnen als tussen organisaties blijkt dat de gemiddelde overheadkostenratio 4% lager is wanneer een goededoelenorganisatie GDL-financiering ontvangt. Dit effect blijkt echter niet door de financiering vanuit de GDL te komen, wanneer er wordt gekeken naar de veranderingen binnen de organisaties. Hetzelfde geldt voor het bedrag wat een goededoelenorganisatie van de GDL ontvangt.

De lagere overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties die gefinancierd worden door de GDL komen door een selectie-effect. Shon et al. (2018) stellen dat financiers voorafgaande de toekenning van financiering informatie zoeken over het uitgavegedrag van goededoelenorganisaties. Door deze informatie bepaalt een financier of zij een goededoelenorganisatie wel of niet zullen financieren. Financiers vertrouwen op de overheadkosten van goededoelenorganisaties (Lecy & Searling, 2015). Uit de analyse blijkt dat dit ook geldt voor de GDL. De GDL selecteert organisaties die al een lagere overheadkostenratio hebben, maar na toekenning van de financiering nemen deze overheadkosten van goededoelenorganisaties niet meer af. Ondanks de ongeoormerkte financiering bestaat er dus indirect wel een voorkeur vanuit de GDL, voor goededoelenorganisaties met een lagere overhead. Hypothese 3a⁸ en 3b⁹ kunnen verworpen worden, het verkrijgen van financiering vanuit de GDL en het bedrag wat een goededoelenorganisatie ontvangt vanuit de GDL hebben geen invloed op de overheadkostenratio van goededoelenorganisaties. De GDL kiest organisaties die voor de toekenning van financiering al een lagere overheadkostenratio hebben.

⁸ **H_{3a}**: Goededoelenorganisaties die gefinancierd worden door de Nationale Goede Doelen Loterijen hebben hogere overheadkostenratio's.

⁹ **H_{3b}**: Goededoelenorganisaties die meer financiering ontvangen vanuit de Nationale Goede Doelen Loterijen hebben hogere overheadkostenratio's.

5.3 Het effect van de subsidies vanuit Overheden

Goededoelenorganisaties die subsidies ontvangen vanuit de overheid, hebben lagere overheadkostenratio's. Wanneer er wordt gekeken naar zowel de veranderingen binnen als tussen organisaties blijkt dat de overheadkosten 3,9% lager zijn voor goededoelenorganisaties die overheidssubsidie ontvangen. Bovendien is de overheadkostenratio op het moment dat een goededoelenorganisatie een miljoen aan subsidie ontvangt vanuit de overheid 1% lager. Wanneer er wordt gekeken naar de veranderingen binnen de organisaties over de tijd, blijkt dat overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties dalen na de toekenning van overheidssubsidies.

Deze verandering in overheadkostenratio komt niet overeen met de verklaringen uit het Duitse onderzoek van Schubert & Boenigk (2019). In het Duitse onderzoek werd verklaard dat goededoelenorganisaties zonder overheidssubsidies onder grotere druk staan en daardoor lagere overheadkostenratio's hebben.

Toch blijkt dat de starvation cycle in de Nederlandse context een gevaar is voor organisaties die afhankelijk zijn van overheidssubsidies. De daling van de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties die overheidssubsidie ontvangen komt mogelijk door de voorwaarden die de overheid stelt aan de gefinancierde projecten zoals in het vastgestelde subsidiekader (Schulpen, 2016). Voorwaarden vanuit financiers zorgen namelijk voor een machtsdynamiek waarbij financiers bepalen waar goededoelenorganisaties de ontvangen bijdrage aan moeten besteden (Wing & Hager, 2004). Geormerkte financiering kan zo dus zorgen voor beperkingen in de indirecte kosten van goededoelenorganisaties (Shon et al., 2018).

Kortom, de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties in Nederland dalen op het moment dat zij subsidies ontvangen vanuit de overheid. Er kan gesteld worden dat de hypothesen 4a¹⁰ en 4b¹¹ niet worden aangenomen.

¹⁰ **H_{4a}**: Goededoelenorganisaties die geen overheidssubsidies ontvangen hebben lagere overheadkostenratio's.

¹¹ **H_{4b}**: Goededoelenorganisaties die minder financiering ontvangen vanuit de overheidssubsidies hebben lagere overheadkostenratio's.

5.4 Verschillen tussen sectoren

Het verschil in overheadkostenratio tussen sectoren is exploratief onderzocht. Hieruit is gebleken dat de overheadkostenratio's variëren tussen de verschillende sectoren die gefinancierd worden door de GDL. Voor de sector Dieren geldt de hoogste gemiddelde overheadkostenratio heeft van 24%, en de sector Kunst en Cultuur heeft de laagste gemiddelde overheadkostenratio van 10%.

5.5 Antwoord op de hoofdvraag van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek was om nieuwe inzichten te verkrijgen omtrent de invloed van de verschillende financieringsbronnen op de goededoelenorganisaties en het bestaan van de starvation cycle binnen de Nederlandse context. Op basis van de bevindingen in het huidige onderzoek kan worden gesteld dat de overheadkostenratio's over het algemeen toenemen over de tijd. Daarnaast heeft het ontvangen van GDL-financiering geen invloed op de overheadkostenratio van goededoelenorganisaties, maar de GDL kiest organisaties die voor de toekenning van de financiering al een lagere overhead hadden. Tot slot, hangen de overheidssubsidies wel samen met de lagere overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties.

De resultaten verschillen in verschillende opzichten van de bevindingen in de Duitse en Amerikaanse context en de bevindingen vanuit het theoretisch kader. Ten eerste, ondervonden Schubert & Boenigk (2019) een daling in de overheadkostenratio's over de jaren heen, terwijl in dit onderzoek sprake is van een stijging van de overheadkostenratio's over de jaren heen. Ten tweede ontdekten Lecy & Searing (2015) dat de dalende overheadkostenratio's het gevolg waren van een daling in de administratiekosten, terwijl in dit onderzoek een tegengestelde trend zichtbaar wordt waarbij stijgende fondsenwervingskosten verantwoordelijk zijn voor de stijging in de overheadkostenratio's. Ten derde verklaren Schubert en Boenigk (2019) dat organisaties zonder overheidsfinanciering lagere overheadkostenratio's hebben, terwijl volgens de gegevens van het huidige onderzoek juist lagere overheadkostenratio's worden geïdentificeerd bij organisaties die wel worden gefinancierd door de overheid in Nederland.

5.6 Methodologische reflectie

Aan de hand van de methode van het onderzoek zijn zowel beperkingen als sterke kanten van het onderzoek in de volgende paragraaf belicht. Ten eerste zijn de analyses van het onderzoek gebaseerd op gerapporteerde financiële gegevens wat volgens Lecy en Searling (2015) als een beperking kan worden gezien, doordat misleidende en verkeerde rapportage van de fondsenwervingskosten en administratiekosten volgens Lecy en Searling (2015) hoogtij viert bij goededoelenorganisaties. Er kan niet met zekerheid worden gesteld of de veranderingen in de overheadkostenratio's bestaan door de gevolgen van daadwerkelijke beslissingen, verschillen in rapportage tussen goededoelenorganisaties of opzettelijke misleidende en verkeerde rapportage (Schubert & Boenigk, 2019). Een mogelijk fenomeen bij de financiering vanuit de GDL is dat goededoelenorganisaties andere bijdragen zoals oprichtingsbijdragen gebruiken om de overheadkosten te dekken (Gregory & Howard, 2009). Wel is voornamelijk gebruik gemaakt van gegevens van gecertificeerde organisaties door het CBF, wat de betrouwbaarheid van de rapportages van de overheadkostenratio's verbetert.

Ten tweede is in dit onderzoek gebruik gemaakt van twee verschillende datasets, waarbij een belangrijke post van de afhankelijke variabele overheadkostenratio tot een bepaald jaar ontbrak in een van de datasets. Namelijk de variabele administratiekosten, de kosten beheer en administratie zijn pas vanaf 2007 in de richtlijn van het CBF opgenomen. Dit leidde ertoe dat de selectie is gedaan vanaf 2007 in plaats van 1994. Hierdoor konden er helaas geen conclusies worden getrokken gericht op de overheadkostenratio's van de voorafgaande 13 jaar.

Ten derde is de informatie uit het databestand van de Vriendenloterij niet meegenomen in dit onderzoek aangezien de jaren van 1998 tot en met 2012 in één kolom zitten. Dit heeft waarschijnlijk te maken met een beperkt aantal grote organisaties in de eerste paar jaar van de dataset. Dit zou het lastig maken om de trend te interpreteren. In de analyses zijn dus alleen de bestedingen uit het databestand van de GDL aangehouden als inkomsten van de Loterijen. In een volgend onderzoek zou het volledig zijn om de andere inkomsten wel mee te nemen.

Ook kent deze studie verschillende sterke kanten. Zo heeft is toevoegen van de fixed effects analyse is een belangrijke toevoeging geweest aan dit onderzoek, aangezien er hierdoor conclusies konden worden getrokken omtrent de oorzaak van de verandering in overheadkostenratio van goededoelenorganisaties over de tijd.

Daarnaast waren er in eerste instantie onzekerheden omtrent de steekproef waarmee gewerkt ging worden aangezien er in de steekproef ook organisaties zaten die niet op ieder jaar een waarneming hadden. Uiteindelijk is aan de hand van een robuustheidsanalyse besloten om de analyses alleen met de longitudinale steekproef met organisaties die alle jaren waarnemingen hebben te doen.

5.7 Aanbevelingen

Het huidige onderzoek biedt mogelijkheden voor toekomstig onderzoek. Als eerste aanbeveling zouden toekomstige studies dieper in kunnen gaan op het verschil in de overheadkostenratio trend in Nederland en de andere al onderzochte landen zoals Duitsland en de Verenigde Staten. Zoals Schubert & Boenigk (2019) hebben aangegeven is het belangrijk om de starvation cycle ook in toekomstige studies in andere landen te onderzoeken om zo meer begrip te krijgen omtrent de contextuele verschillen. De empirische bevindingen uit het huidige onderzoek worden namelijk pas generaliseerbaar wanneer deze ook voor andere populaties worden getoetst.

Als tweede aanbeveling geldt dat het interessant zou zijn voor de GDL om te onderzoeken of er redenen zijn voor de voorkeur van specifieke goededoelenorganisaties met lage overheadkostenratio's. Toekomstig onderzoek zal bijvoorbeeld de effecten van de selectie kunnen beoordelen. Het kan de GDL helpen om zich bewust te zijn van de selectieprocessen wanneer zij financiering toekennen aan goededoelenorganisaties. Het zou interessant zijn om te onderzoeken wat de invloed is van de voorkeur vanuit de GDL voor goededoelenorganisaties met lage overheadkosten. Wanneer de GDL hun toekenning van financiering baseert op financiële ratio's van goededoelenorganisaties kan dit zowel indirect als direct effect hebben op de overheadkostenratio's van goededoelenorganisaties. De vraag is of de GDL met dit beleid

Hierdoor geldt als derde aanbeveling dat het ook de goededoelenorganisaties kan helpen als zij zich van de selectieprocessen bewust zijn wanneer zij financiers zoeken. De selectie vanuit de GDL zou kunnen betekenen dat goededoelenorganisaties met hogere overheadkosten niet in aanmerking komen voor GDL-financiering.

Tot slot, geldt als vierde aanbeveling dat toekomstig onderzoek nieuwe inzichten kan bieden door de verwachtingen omtrent overheadkostenratio's van de verschillende interne en externe betrokkenen te exploreren. Om zo er achter te komen welke financiers wel of niet zorgen voor de druk binnen een organisatie en de verandering in overheadkostenratio. Een belangrijke aanbeveling hierbij is dat er moet worden gekeken naar de reden vanuit goededoelenorganisaties zelf voor het verlagen van de overheadkostenratio's over een bepaalde tijd. Zo zou er kunnen worden onderzocht of goededoelenorganisaties overheadkostenratio's verlagen omdat zij concurrentiedruk voelen, of door de verwachtingen vanuit de financiers. Het zijn uiteindelijk de beslissingen binnen organisaties die de trends in overheadkostenratio's veroorzaken.

6. Referentielijst

- Algra, K. A., Bouter, L. M., Hol, A. M., & van Kreveld, J. (2018). Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit.
- Bekkers, R. H. F. P. (2013). *De maatschappelijke betekenis van filantropie*. Faculteit Sociale Wetenschappen, Vrije Universiteit van Amsterdam.
- Bekkers, R. H. F. P., Schuyt, T. N. M., & Gouwenberg, B. M. (2017). *Geven in Nederland 2017: Huishoudens, nalatenschappen, fondsen, bedrijven, goede doelenloterijen en vrijwilligers*. Amsterdam: Lenthe Publishers.
- Bekkers, R. H. F. P., Stam, B., Van Rooij, F., & Meyaard, R. (2011). *Donateursvertrouwen: Vijf Jaar Nederlands Donateurspanel*. Woerden: WWAV.
- Bekkers, R. (2018, 21 juni). VU en Postcode Loterij stellen leerstoel. Geraadpleegd op 23 januari 2020, van <https://www.fsw.vu.nl/nl/nieuws-agenda/nieuws/2018/apr-jun/06-21-vu-en-postcode-loterij-stellen-leerstoel-maatschappelijke-betekenis-van-goededoelenloterijen-i.aspx>
- De Dikke Blauwe. (2015, 4 februari). *Waar blijft mijn gedoneerde euro? De reactie van het CBF*. Geraadpleegd op 10 juni 2020, van <https://www.dedikkeblauwe.nl/news/waar-blijft-mijn-gedoneerde-euro-de-reactie-van-het-cbf#:~:text=Er%20is%20een%20'CBF%20norm,de%20doelmatigheid%20van%20de%20besteding>.
- de Goede, P., & de Visser, M. (2018). *Filantropie op de grens van overheid en markt*. Den Haag: Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid.
- Chikoto, G. L., & Neely, D. G. (2014). Building nonprofit financial capacity: The impact of Revenue concentration and overhead costs. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 43(3), 570-588.
- Cortis, N., & Lee, I. (2019). Assessing the Financial Reserves of Social Service Charities Involved in Public Service Delivery. *Nonprofit and voluntary sector Quarterly*, 48(4), 738-758.
- Eckhart-Queenan, Jeri, Michael Etzel, and Julia Silverman. 2019. "Five Foundations Address the 'Starvation Cycle.'" *The Chronicle of Philanthropy*, August 22.
- Froelich, K. A. (1999). Diversification of revenue strategies: Evolving resource dependence in Nonprofit organizations. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 28(3), 246-268.

- Garven, S. A., Hofmann, M. A., & McSwain, D. N. (2016). Playing the numbers game: Program Ratio management in nonprofit organizations. *Nonprofit Management and Leadership*, 26(4), 401-416.
- Goede Doelen Nederland. (2018). Feiten & Cijfers Goede Doelen 2018. Geraadpleegd van blob:<https://app.box.com/34fe1832-e935-4b66-bfba-07ce4c7989f5>
- Gregory, A. G., & Howard, D. (2009). The nonprofit starvation cycle. *Stanford Social Innovation Review*, 7(4), 49-53.
- Kender-Jeziorska, I. (2019). Needle exchange programmes in Visegrad countries: a comparative study of structural factors in effective service delivery. *Harm Reduction Journal*, 16(1),54.
- Lecy, J. D., Schmitz, H. P., & Swedlund, H. (2012). Non-governmental and not-for-profit Organizational effectiveness: A modern synthesis. *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 23(2), 434-457.
- Lecy, J. D., & Searing, E. A. (2015). Anatomy of the nonprofit starvation cycle: An analysis of Falling overhead ratios in the nonprofit sector. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 44(3), 539-563.
- Liket, K. C., & Maas, K. (2015). Nonprofit organizational effectiveness: Analysis of best practices. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 44(2), 268-296.
- Mensah, Y.M., & Werner, R (2003). Cost efficiency and financial flexibility in institutions of higher education. *Journal of Accounting and Public Policy*, 22(4), 293-323.
- Minister van Algemene Zaken. (2009, 15 december). *Regeling vaststelling Aanwijzingen voor subsidieverstrekking*. Geraadpleegd van www.wetten.overheid.nl
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (2019). *Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS* (3). Geraadpleegd van www.rijksoverheid.nl
- Parsons, L. M., Pryor, C., & Roberts, A. A. (2017). Pressure to manage ratios and willingness to do so: Evidence from nonprofit managers. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 46(4), 705-724.
- Schubert, P., & Boenigk, S. (2019). The nonprofit starvation cycle: Empirical evidence from a German context. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 48(3), 467-491.
- Schulpen, L. W. M. (2016). The NGO funding game: The case of the Netherlands.

- Shon, J., Hamidullah, M. F., & McDougle, L. M. (2018). Revenue Structure and Spending Behavior in Nonprofit Organizations. *The American Review of Public Administration*, 49(6), 662-674.
- Surysekar, K., Turner, E.H., & Wheatley, C.M. (2015). On the association between donor-imposed financial inflexibility and future donations to charitable organizations. *Journal of Management Accounting Research*, 27(1), 63-79.
- Vakblad Fondsenwerving. (2019, 31 december). Afdracht goede doelen loterijen in 2020 omlaag. Geraadpleegd op 6 januari 2020, van <https://www.fondsenwerving.nl/nieuws/bericht/2019/12/31/Afdracht-goede-doelen-loterijen-in-2020-omlaag>
- Vriendenloterij. (2018). *Vriendenloterij Jaarverslag*. Geraadpleegd van <https://publicaties.vriendenloterij.nl/vriendenloterij-jaarverslag-2018/page/1>
- Wallace, F., & Saxton, J. (2018). People's Postcode Lottery Funding for Impact. Geraadpleegd Van <https://www.postcodelottery.co.uk/uploads/media/default/0001/04/21e7a6069b078f0ebfe3b760d5a6e0710d3b5a75.pdf>
- Wing, K., & Hager, M. A. (2004). Getting what we pay for: Low overhead limits nonprofit Effectiveness (Nonprofit Overhead Cost Project). *Washington, DC: Urban Institute Center on Nonprofits and Philanthropy and Indiana University Center on Philanthropy*.

Bijlage 1: Stakeholdersbrochure

Datum: 11-06-2020

Tijd: 11.00 – 12.00

Locatie: Zoom

Aanwezige: Arjen de Wit (VU, begeleider en onderzoeker), Pamala Wiepking (VU, hoofdonderzoeker), Olivier Hunnik (VU, masterstudent), Peling Zenginoglu (VU, assistent onderzoeker), René Bekkers (VU, Centrum voor Filantropische Studies), Barbara Gouwenberg (Centrum voor Filantropische Studies), Eva-Maria Merz (Centrum voor Filantropische Studies), Joris Schröder (Centrum voor Filantropische Studies), Diederik van der Plas (Centraal Bureau Fondsenwerving), Esmee van der Ven (Nationale Postcodeloterij), Laura Santacreu (Nationale Postcodeloterij).

Samen met masterstudent Olivier Hunnik heb ik de resultaten van mijn onderzoek aan de hand van een presentatie teruggekoppeld aan de stakeholder en andere betrokkenen. Zoals hierboven zichtbaar is, was er een grote opkomst van betrokkenen die geïnteresseerd waren in de resultaten van beide onderzoeken. De belangstelling zorgde direct voor een prettige en leergierige sfeer. De presentatie verliep naar tevredenheid met mooie complimenten naderhand.

De presentatie startte met mijn presentatie omtrent de kwantitatieve resultaten waarna Olivier aan de hand van zijn kwalitatieve resultaten presenteerde, dit sloot goed op elkaar aan en op sommige momenten konden wij elkaar aanvullen aan de hand van de resultaten. Betrokkenen van het Centrum voor Filantropie en het CBF gaven aan dat de presentatie leidde tot nieuwe inzichten. Daarnaast riep de presentatie verschillende vragen op zoals: wat is de overeenkomst tussen het kwantitatieve en het kwalitatieve onderzoek en zouden jullie daar nog op kunnen reflecteren. Vanuit een betrokkene van de Vrije Universiteit kwam de tip om nog wat dieper in te gaan op het selectie-effect van de GDL in de discussie en aanbeveling, aangezien de GDL hier gebruik van kan maken. Aan de hand van de opmerkingen van de betrokkenen vanuit de GDL is uiteindelijk de indicator omvang van de organisaties nog toegevoegd aan de analyses van mijn onderzoek.

De betrokkenen van de GDL gaven aan dat de resultaten bijdragen aan een nieuwe ‘frisse blik’ op de werkwijze van de GDL, die hen scherp houdt en op een andere wijze laat kijken naar de manier waarop zij werken. Zo benoemde een van de betrokkene vanuit de GDL dat zij zich niet bewust was van de voorkeur vanuit de GDL voor goededoelenorganisaties met lagere overheadkosten.

Vanuit zowel de GDL als het CBF ontstond de vraag of wij de resultaten en aanbevelingen nogmaals zouden willen presenteren voor de andere collega’s, omdat de informatie voor meerdere collega’s interessant is. De resultaten zullen in deze tweede presentatie worden gedeeld met de relatiemanagers van de GDL en geïnteresseerden vanuit het CBF, waarbij de focus zal liggen op de aanbevelingen. Zodat de stakeholders weten wat zij aan het onderzoek hebben.

Bijlage 2: Datamanagementplan

De data is in een eerder stadium verzameld, waardoor het niet nodig is om respondenten op de hoogte te brengen van het doel van het onderzoek. Bovendien is de data verzameld op organisatieniveau waardoor gegevens niet individueel herleidbaar zijn.

Er is een ethische selfcheck gedaan en daaruit kan geconcludeerd worden dat er geen ethical review nodig is voor het onderzoek. De data die tijdens het onderzoek gebruikt zal worden is nog reeds onbewerkte data die ontvangen is vanuit twee organisaties: de Nationale Goede Doelen Loterijen en het Centraal Bureau Fondsenwerving. Het CBF, heeft via de website een openbaar register waar iedereen data kan vinden omtrent de uitgaven en inkomsten van goededoelenorganisaties. Het is een taak van het CBF om data openbaar beschikbaar te stellen om zo bij te dragen aan het vertrouwen van het publiek. De dataset die ontvangen is voor dit onderzoek, omvat meer gedetailleerde informatie over de specifieke 'inkomsten en uitgaven van de goededoelenorganisaties in Nederland. De CBF-database bevat data van Erkende Goede Doelen die onder toezicht staan van het CBF. Deze erkende Goede Doelen worden periodiek getoetst door het CBF aan de Normen Erkenningsregeling en voldoen daardoor aan strenge kwaliteitscriteria. De database is aangevuld met data van niet erkende goede doelen die actief fondsen werven in Nederland en het jaarverslag beschikbaar stellen. Het CBF valideert de data door deze onder een noemer te brengen en vergelijkbaar te maken tussen de organisaties. Hierbij wordt de standaard voor financiële verslaglegging zo veel mogelijk gevolgd zoals opgenomen in de richtlijn 650 van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De gegevens, benodigde informatie over het onderzoeksonderwerp en de datasets worden gedeeld via het platform Box. Dit is een veilig platform waarbij bestanden aan de hand van wachtwoorden en toegangscode gedeeld kunnen worden met anderen. De bestanden worden alleen gedeeld met de onderzoekers binnen het project, dit zijn: Pamala Wiepking, Arjen de Wit, Olivier Hunnik en Floor van der Woude. Verder zal niemand toegang krijgen tot de bestanden. Daarnaast worden de bestanden die gedeeld worden, opgeslagen in een cloud waarbij de opslagruimte eventueel vergroot zou kunnen worden. Alle gegevens zullen bewaard worden zolang het grootschalige onderzoek nog bezig is.

Bijlage 3: Planning

31-01-20	Deadline definitieve versie onderzoeksopzet (17.00)
14-02-20	Beoordeling bekend gemaakt
17-02-20 tot 21-02-20	Onderzoekslab: Causale modellering met interacties
28-02-20	Inleveren concepthoofdstuk Inleiding Inleveren concepthoofdstuk Theoretisch kader
16-03-20 tot 20-03-20	Onderzoekslab: Causale modellering met lineaire (OLS) regressie
30-03-20	Terugkomdag Theorie en scriptie & bespreken voortgang, knelpunten e.d.
06-04-20 tot 24-04-20	Onderzoekslab: Structural Equation Modelling (SEM) Individual Tutorial
10-04-20	Inleveren concepthoofdstuk Methodologie
20-04-20	Terugkomdag 2 Schrijfvaardigheden/analyse & bespreken voortgang, knelpunten e.d
15-05-20	Inleveren concepthoofdstuk Resultaten
18-05-20	Terugkomdag 4 Resultaten, conclusies en generalisatie & bespreken voortgang knelpunten e.d.
05-06-20	Inleveren concepthoofdstuk Conclusie en Discussie
12-06-20	Inleveren conceptversie thesis (<17.00)

15-06-20	Terugkomdag 4 Afsluitende presentaties in kleinere groepen met peerreview, ook voor begeleiders, stakeholders
26-06-20	Definitieve versie masterthesis (17.00)

Bijlage 4: Open research stappenplan

1. Dataset 1 (Goede Doelen Loterijen) klaarmaken om te koppelen .
Openen Dataset GDL van Excel naar SPSS
2. Aanmaken mFilesID=99999 voor alle missende waarden
3. Alle andere MFilesID koppelen aan de organisaties met een IDnummer
4. Missende waarden worden (99999) genoemd zoals ook in de CBFdataset
5. De dataset van 'wide' naar 'long' ordenen
6. Variabelen q en v nieuwe namen (jaar, donatie) geven
7. De jaargetallen van string naar numeric maken
8. Beschrijvende statistieken opvragen
9. Opslaan als bestand
10. Dataset van GDL sorteren op mFilesID en Jaar
11. Dataset CBF ophalen en sorteren op mFilesID
12. Databestanden samenvoegen
13. Gekoppelde bestand opslaan

Bijlage 5: Syntax

*Floor van der Woude 20-06-20.

*1.Dataset 1 - GDL - klaarmaken en matchen.

*openen Dataset GDL van excel naar SPSS.

GET DATA

/TYPE=XLSX

/FILE='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR THESIS/NIEUW EXCEL GDL

DATASET.xlsx'

/SHEET=name 'Blad1'

/CELLRANGE=FULL

/READNAMES=ON

/DATATYPEMIN PERCENTAGE=95.0

/HIDDEN IGNORE=YES.

EXECUTE.

*2.Aanmaken mFilesID=99999 - alle missende waarden.

Compute mFilesID=99999.

*3. mFilesID koppelen aan de organisaties met een IDnummer.

if organisatie="Natuurmonumenten" mFilesID=621.

if organisatie="Oxfam Novib" mFilesID=661.

if organisatie="VluchtelingenWerk Nederland" mFilesID=287.

if organisatie="Stichting DOEN" mFilesID=1808.

if organisatie="Artsen zonder Grenzen" mFilesID=776.

if organisatie="UNICEF" mFilesID=37.

if organisatie="Wereld Natuur Fonds" mFilesID=624.

if organisatie="Oranje Fonds" mFilesID=560.

if organisatie="Kansfonds" mFilesID=3124.

if organisatie="vfonds" mFilesID=3180.

if organisatie="LandschappenNL" mFilesID=7029.

if organisatie="Amnesty International" mFilesID=580.

if organisatie="Nederlandse Rode Kruis" mFilesID=200.

if organisatie="Cordaid" mFilesID=2179.

if organisatie="Stichting Vluchteling" mFilesID=954.

if organisatie="Greenpeace" mFilesID=620.

if organisatie="De Natuur- en Milieufederaties" mFilesID=3128.

if organisatie="Terre des Hommes" mFilesID=673.

if organisatie="Natuur & Milieu" mFilesID=2183.

if organisatie="Vogelbescherming Nederland" mFilesID=2623.

if organisatie="Leprastichting" mFilesID=823.

if organisatie="Landschapsbeheer Nederland" mFilesID=3146.

if organisatie="Dierenbescherming" mFilesID=2604.

if organisatie="Milieudefensie" mFilesID=633.

if organisatie="IVN Natuureducatie" mFilesID=3486.

if organisatie="ARK" mFilesID=3173.

if organisatie="Humanitas" mFilesID=185.
if organisatie="Goois Natuurreservaat" mFilesID=3016.
if organisatie="Waddenvereniging" mFilesID=623.
if organisatie="Free Press Unlimited" mFilesID=6173.
if organisatie="Plan" mFilesID=643.
if organisatie="Simavi" mFilesID=671.
if organisatie="Liliane Fonds" mFilesID=2825.
if organisatie="Amref Flying Doctors" mFilesID=710.
if organisatie="SOS Kinderdorpen" mFilesID=34.
if organisatie="War Child" mFilesID=110.
if organisatie="IUCN NL" mFilesID=3188.
if organisatie="Kinderfonds MAMAS" mFilesID=2726.
if organisatie="Aidsfonds" mFilesID=6360.
if organisatie="Prins Claus Fonds" mFilesID=2957.
if organisatie="Stichting AAP" mFilesID=2579.
if organisatie="Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF" mFilesID=576.
if organisatie="Peace Parks Foundation" mFilesID=3154.
if organisatie="Save the Children Nederland" mFilesID=3276.
if organisatie="Rutgers" mFilesID=447.
if organisatie="World Press Photo" mFilesID=3507.
if organisatie="Hivos" mFilesID=647.
if organisatie="IMC Weekendschool" mFilesID=6223.
if organisatie="Mama Cash" mFilesID=301.
if organisatie="Stichting de Vrolijkheid" mFilesID=2733.
if organisatie="Vereniging Nederlands Cultuurlandschap" mFilesID=2684.
if organisatie="Dance4Life" mFilesID=5139.
if organisatie="ICCO" mFilesID=186.
if organisatie="Dokters van de Wereld" mFilesID=2303.
if organisatie="Fairfood" mFilesID=3123.
if organisatie="Defence for Children - ECPAT Nederland" mFilesID=81.
if organisatie="Resto VanHarte" mFilesID=4829.
if organisatie="Solidaridad" mFilesID=652.
if organisatie="Human Rights Watch" mFilesID=6421.
if organisatie="Johan Cruyff Foundation" mFilesID=3015.
if organisatie="Right to Play" mFilesID=3194.
if organisatie="Wilde Ganzen" mFilesID=680.
if organisatie="Aflatoun International" mFilesID=4232.
if organisatie="CARE Nederland" mFilesID=2949.
if organisatie="PAX" mFilesID=4717.
if organisatie="The Hunger Project" mFilesID=180.
if organisatie="Rewilding Europe" mFilesID=6612.
if organisatie="WOMEN Inc." mFilesID=4726.
if organisatie="Stichting Kinderpostzegels" mFilesID=5.
if organisatie="Voedselbanken Nederland" mFilesID=5945.
if organisatie="Edukans" mFilesID=35.
if organisatie="Krajicek Foundation" mFilesID=3232.

if organisatie="Wakker Dier" mFilesID=2923.
 if organisatie="LINDA.Foundation" mFilesID=7609.
 if organisatie="Lokale Fondsen Nederland" mFilesID=6848.
 if organisatie="Stichting de Noordzee" mFilesID=617.
 if organisatie="KNCV Tuberculosefonds" mFilesID=942.
 if organisatie="Habitat for Humanity Nederland" mFilesID=537.
 if organisatie="Missing Chapter Foundation" mFilesID=6835.
 if organisatie="SPARK" mFilesID=3495.
 if organisatie="Wetlands International" mFilesID=3477.
 if organisatie="Stichting MAX Maakt Mogelijk" mFilesID=6145.
 if organisatie="Plastic Soup Foundation" mFilesID=6686.
 if organisatie="Free a Girl" mFilesID=4846.
 if organisatie="KidsRights" mFilesID=3693.
 if organisatie="Max Foundation" mFilesID=6701.
 if organisatie="Max Havelaar Fair Trade" mFilesID=276.
 if organisatie="Schone Kleren Campagne" mFilesID=3478.
 if organisatie="Koninklijk Theater Carré" mFilesID=4966.
 if organisatie="Vlinderstichting" mFilesID=3044.
 if organisatie="Het Concertgebouw" mFilesID=3055.
 if organisatie="BOTH Ends" mFilesID=3413.
 if organisatie="Hand in Hand International" mFilesID=3582.
 if organisatie="Het Nationale Park De Hoge Veluwe" mFilesID=7327.
 if organisatie="Zeehondencrèche Pieterburen" mFilesID=2625.
 if organisatie="BiD Network" mFilesID=4091.
 if organisatie="University for Peace" mFilesID=3117.
 if organisatie="Jantje Beton" mFilesID=23.
 if organisatie="LUMC/female cancer programme" mFilesID=3516.
 if organisatie="Prinses Beatrix Fonds" mFilesID=2832.
 if organisatie="De Kleine Aarde" mFilesID=3112.
 if organisatie="Avalon Foundation" mFilesID=3218.

*4. Missende waarden worden (99999) genoemd zoals ook in de CBFdataset. Meerdere organisaties met 9999 - Dus duplicate key. missing values mFilesID (99999).

*5. De dataset van 'wide' naar 'long' ordenen.

```

varstocases
/make v from
@1990,@1991,@1992,@1993,@1994,@1995,@1996,@1997,@1998,@1999,@2000,@2001,@
2002,@2003,@2004,@2005,@2006,@2007,@2008,
@2009,@2010,@2011,@2012,@2013,@2014,@2015,@2016,@2017
/index q (v).
  
```

*6. Variabelen q en v nieuwe namen (jaar, donatie) geven.

```

Rename variables q=jaar.
Rename variables v=donatie.
  
```


*7. De jaargetallen van string naar numeric maken.

```
recode jaar ('@1990' = 1990) ('@1991' = 1991) ('@1992' = 1992) ('@1993' = 1993) ('@1994' =  
1994) ('@1995' = 1995) ('@1996' = 1996) ('@1997' = 1997) ('@1998' = 1998) ('@1999' = 1999)  
('@2000' = 2000) ('@2001' = 2001) ('@2002' = 2002) ('@2003' = 2003) ('@2004' = 2004)  
('@2005' = 2005) ('@2006' = 2006) ('@2007' = 2007) ('@2008' = 2008) ('@2009' = 2009)  
('@2010' = 2010)  
('@2011' = 2011) ('@2012' = 2012) ('@2013' = 2013) ('@2014' = 2014) ('@2015' = 2015)  
('@2016' = 2016) ('@2017' = 2017) into njaar.
```

execute.

```
DESCRIPTIVES njaar.
```

```
DELETE VARIABLES jaar.
```

```
RENAME VARIABLES njaar=jaar.
```

*8. Beschrijvende statistieken opvragen.

```
DESCRIPTIVES jaar, donatie, mFilesID.
```

```
FREQUENCIES organisatie.
```

```
Freq mFilesID.
```

*9. Opslaan als bestand.

```
save OUTFILE= '/Users/floorvanderwoude/Documents/GDL_koppelen'.
```

*10. Dataset van GDL sorteren op mFilesID en Jaar.

```
get file='/Users/floorvanderwoude/Documents/GDL_koppelen'.
```

```
sort cases by mFilesID Jaar.
```

```
save outfile='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR  
THESIS/GDL_dataset_klaarvoormatchen_officieel1.sav'.
```

*11. Dataset CBF ophalen en sorteren op mFilesID.

```
get file='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR
```

```
THESIS/CBF_datasetklaarvoormatchen_officieel.sav'.
```

```
sort cases by mFilesID Jaar.
```

missing values mFilesID (99999).

```
save outfile='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR  
THESIS/CBF_datasetklaarvoormatchen_officieel1.sav'.
```

*12. Databestanden samenvoegen.

```
Match Files
```

```
/FILE=='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR  
THESIS/GDL_dataset_klaarvoormatchen_officieel1.sav'
```

```
/FILE='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR  
THESIS/CBF_datasetklaarvoormatchen_officieel1.sav'
```

```
/BY mFilesID Jaar.
```

```
Execute.
```

*13. Gematchte bestand opslaan.
save outfile='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR
THESIS/CBF_GDL_gematched.sav'.

*Nu worden de tabellen en figuren op dezelfde wijze ontworpen maar dan met alleen de geselecteerde goededoelenorganisaties.

*Hiervoor moeten de goededoelenorganisaties eerst geselecteerd worden.

*14. nieuwe dataset aanmaken waarin zichtbaar wordt op welke jaren een organisatie een waarneming heeft in de CBF data.

*lookup table.

*de CBF data opnieuw openen.

get file='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR
THESIS/CBF_datasetklaarvoormatches_officieel1.sav'.

*15. variabele met random nummers maken als tijdelijke 'vulling'.

COMPUTE jaar_ja=RV.UNIFORM(0,100).

EXECUTE.

* 16. Jaren veranderen naar jaren_ja voor organisaties die een waarneming hebben op elk jaar.

*data van long naar wide maken, dwz elke rij is een organisatie en de verschillende jaren zijn kolommen.

*alle andere variabelen worden verwijderd (onder /drop).

casestovars

/id=mFilesID

/index = Jaar

/drop Organisatie collecten mailingacties nalatenschappen contributies giftenendotaties

eigenloterijenprijsvragen

overigebatenvanparticulieren batenvanbedrijven batenvanandereorganisatieszonderwinststreven

batenuiteigenfondsenwerving

historieResultaatverkopenartikelen batenuitgezamenlijkeacties batenuitactiesvanderden

batenvanloterijorganisaties

batenvansubsidiesvanoverheden batenvanverbondenorganisatieszonderwinststreven

batenalstegenprestatievoorleveringvanproductenenofdiensten

overigebaten somvandebaten besteedaanmaatschappelijkdoel kosteneigenfondsenwerving

kostenvangezamenlijkeacties

kostenactiesderden kostenverkrijgingsubsidiesoverheden wervingskosten

kostenbeheerenadministratie somvandelasten

saldovoortfinanciëlebatenenlasten rentebatenenbatenuitbeleggingen kostenvanbeleggingen

financiëlebatenenlasten

saldofinanciëlebatenenlasten saldovanbatenenlasten cbf.

exe.

*de dataset is nu gevuld met de random nummers.

*17. voor elk jaar waarop de organisatie in de data zat, heeft hij een geldige waarde op de variabele jaar_ja van dat jaar.

des all.

* random nummers veranderen naar 1, waardoor 1 betekent 'de organisatie zat dit jaar in de CBF-data'.

*de missende waarden zijn de jaren waarin de organisatie geen waarneming had: die worden 0.
recode jaar_ja.1994 to jaar_ja.2018 (0 thru 100=1)(else=0).

*18. descriptives: in welke jaren de meeste waarnemingen zitten.

*van alle organisaties in de CBF data heeft 11,72% een geldige waarneming in 1994.

*en 65% heeft een geldige waarneming in 2012.

des jaar_ja.1994 to jaar_ja.2018.

*19. Alleen organisaties selecteren die alle jaren in de CBF data zitten:.

temporary.

```
select if jaar_ja.1994=1 and jaar_ja.1995=1 and jaar_ja.1996=1 and jaar_ja.1997=1 and
jaar_ja.1998=1 and jaar_ja.1999=1 and
jaar_ja.2000=1 and jaar_ja.2001=1 and jaar_ja.2002=1 and jaar_ja.2003=1 and jaar_ja.2004=1
and jaar_ja.2005=1 and jaar_ja.2006=1 and
jaar_ja.2007=1 and jaar_ja.2008=1 and jaar_ja.2009=1 and jaar_ja.2010=1 and jaar_ja.2011=1
and jaar_ja.2012=1 and jaar_ja.2013=1 and
jaar_ja.2014=1 and jaar_ja.2015=1 and jaar_ja.2016=1 and jaar_ja.2017=1 and jaar_ja.2018=1.
```

means besteedaanmaatschappelijkdoel by Jaar.

*dat is een groep van 105 organisaties.

*20. Een variabele maken om de longitudinale groep makkelijk te kunnen selecteren.

compute longitudinaal=0.

```
if (jaar_ja.1994=1 and jaar_ja.1995=1 and jaar_ja.1996=1 and jaar_ja.1997=1 and
jaar_ja.1998=1 and jaar_ja.1999=1 and
jaar_ja.2000=1 and jaar_ja.2001=1 and jaar_ja.2002=1 and jaar_ja.2003=1 and jaar_ja.2004=1
and jaar_ja.2005=1 and jaar_ja.2006=1 and
jaar_ja.2007=1 and jaar_ja.2008=1 and jaar_ja.2009=1 and jaar_ja.2010=1 and jaar_ja.2011=1
and jaar_ja.2012=1 and jaar_ja.2013=1 and
jaar_ja.2014=1 and jaar_ja.2015=1 and jaar_ja.2016=1 and jaar_ja.2017=1 and jaar_ja.2018=1)
longitudinaal=1.
```

fre longitudinaal.

*21. opslaan als aparte dataset.

missing values mFilesID (99999).

save outfile='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR THESIS/CBF_jaren.sav'.

*22. Bestanden aan de gematchte data toevoegen met match files /table.

*daarmee voeg je hem toe als 'lookup table', dat houdt in dat deze variabelen toegevoegd worden aan elke observatie van de variabele gespecificeerd in 'by'.

*in dit geval worden deze variabelen toegevoegd aan elke organisatie.

match files

/file='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR THESIS/CBF_GDL_gematched.sav'

```
/table='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR THESIS/CBF_jaren.sav'  
/by mFilesID.  
exe.
```

```
save outfile='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR  
THESIS/CBF_GDL_gematched.sav'.
```

*23. Sectoren matchen aan databestand.

```
get file='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR  
THESIS/Sector_bestand_klaarvoormatchen.sav'.
```

```
sort cases by mFilesID.
```

```
save outfile='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR  
THESIS/Sector_bestand_klaarvoormatchen.sav'.
```

match files

```
/file='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR THESIS/CBF_GDL_gematched'
```

```
/table='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR  
THESIS/Sector_bestand_klaarvoormatchen.sav'
```

```
/by mFilesID.
```

```
exe.
```

*24. Missings koppelen aan de sectoren.

```
missing values sectorsegment (0).
```

```
freq sectorsegment.
```

```
TEMPORARY.
```

```
Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.
```

```
freq sectorsegment.
```

*25. Bestand opslaan.

```
save outfile='/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR  
THESIS/CBF_GDL_Sector_gematched.sav'.
```

*26. Het aanmaken van nieuwe variabelen voor overheadkosten, fondsenwervingskosten en administratiekosten.

```
Compute
```

```
overheadkosten=sum(kosteneigenfondsenwerving,kostenvangezamenlijkeacties,kostenactiesderd  
en,kostenverkrijgingssubsidiesoverheden,  
wervingskosten,kostenbeheerenadministratie).
```

```
Exe.
```

```
Compute
```

```
fondsenwervingskosten=sum(kosteneigenfondsenwerving,kostenvangezamenlijkeacties,kostenac  
tiesderden,  
kostenverkrijgingssubsidiesoverheden,wervingskosten).
```

```
Exe.
```

```
Compute administratiekosten=kostenbeheerenadministratie.
```

```
Exe.
```

*27. decimalen aanpassen.

Formats overheadkosten, administratiekosten, fondsenwervingskosten, somvandelasten (f15.2).
Formats jaar (f4.0).

*28. overheadkosten ten opzichte van som van de lasten aanmaken.

Compute overhead_somvandelasten = overheadkosten/somvandelasten.

Compute administratiekosten_somvandelasten = administratiekosten/somvandelasten.

Compute fondsenwervingskosten_somvandelasten = fondsenwervingskosten/somvandelasten.

*29. Unieke waarden tellen.

sort cases by mFilesID.

compute org_count = 1.

if (lag(mFilesID) = mFilesID) org_count = lag(org_count).

if (lag(mFilesID) NE mFilesID) org_count = lag(org_count) + 1.

exe.

Desc org_count.

*1775 organisaties.

*30. Donatie GDL en Subsidie overheid missings worden 0.

RECODE Donatie (SYSMIS=0) (MISSING=0) INTO Donatie.

VARIABLE LABELS Donatie.

EXECUTE.

Freq donatie.

RECODE Batenvansubsidiesvanoverheden (SYSMIS=0) (MISSING=0) INTO
Batenvansubsidiesvanoverheden.

VARIABLE LABELS Batenvansubsidiesvanoverheden.

EXECUTE.

Freq batenvansubsidiesvanoverheden.

*31. Dummyvariabele aanmaken voor de baten uit subsidies van de overheid 1=wel/2=niet.

Compute batenvansubsidiesvanoverhedendummy=batenvansubsidiesvanoverheden.

RECODE batenvansubsidiesvanoverhedendummy (0=0) (SYSMIS=0) (MISSING=0) (ELSE=1).

EXECUTE.

Formats batenvansubsidiesvanoverhedendummy (f2.0).

desc batenvansubsidiesvanoverhedendummy.

freq batenvansubsidiesvanoverhedendummy.

*32. Dummyvariabele aanmaken voor de baten vanuit loterijorganisatie postcodeloterij.

Compute Donatiedummy=donatie.

RECODE donatiedummy (0=0) (SYSMIS=0) (MISSING=0) (ELSE=1).

EXECUTE.

Formats donatie (f2.0).

desc donatiedummy.

freq donatiedummy.

*33. De kosten kleiner maken door ze te delen door 1000.

Compute overhead_klein = overheadkosten/1000.

Compute administratiekosten_klein = administratiekosten/1000.

Compute fondsenwervingskosten_klein = fondsenwervingskosten/1000.

Compute somvandelasten_klein = somvandelasten/1000.

Compute somvandeбаты_klein = somvandeбаты/1000000.

Compute batenvanloterijorganisaties_klein = batenvanloterijorganisaties/1000.

Compute batenvansubsidiesvanoverheden_klein = batenvansubsidiesvanoverheden/1000.

Compute donatie_klein = donatie/1000.

Formats overhead_klein, administratiekosten_klein, fondsenwervingskosten_klein, somvandelasten_klein, somvandeбаты_klein,

batenvansubsidiesvanoverheden_klein, donatie_klein(f15.0).

*34. financieringsvariabelen kleiner maken voor de regressieanalyse.

Compute donatie_kleiner= donatie/1000000.

Compute batenvansubsidiesvanoverheden_kleiner=batenvansubsidiesvanoverheden/1000000.

Compute somvandeбаты_kleiner = somvandeбаты/1000000.

*35. Sectorsegment labelen.

Select if jaar >=2007.

RECODE Sectorsegment ('Dieren'=1) ('Gezondheid'=2) ('Internationale hulp en mensenrechten'=3)

('Kunst en cultuur'=4) ('Natuur en milieu'=5) ('Religie en levensbeschouwing'=6) ('Welzijn'=7)

(MISSING=SYSMIS) INTO Sector.

VARIABLE LABELS Sector 'Sector'.

EXECUTE.

mean overhead_somvandelasten by sector.

RECODE Sector (SYSMIS=0) (MISSING=0) (1=1)(ELSE=0) INTO Dieren.

VARIABLE LABELS Dieren 'Dieren'.

EXECUTE.

Freq dieren.

RECODE Sector (SYSMIS=0) (MISSING=0) (2=1)(ELSE=0) INTO Gezondheid.

VARIABLE LABELS Gezondheid 'Gezondheid'.

EXECUTE.

RECODE Sector (SYSMIS=0) (MISSING=0) (3=1)(ELSE=0) INTO Internationaal.

VARIABLE LABELS Internationaal 'Internationaal'.

EXECUTE.

RECODE Sector (SYSMIS=0) (MISSING=0) (4=1)(ELSE=0) INTO Kunst.

VARIABLE LABELS Kunst 'Kunst'.

EXECUTE.

```
RECODE Sector (SYSMIS=0) (MISSING=0) (5=1)(ELSE=0) INTO Natuur.  
VARIABLE LABELS Natuur 'Natuur'.  
EXECUTE.
```

```
RECODE Sector (SYSMIS=0) (MISSING=0) (6=1)(ELSE=0) INTO Religie.  
VARIABLE LABELS Religie 'Religie'.  
EXECUTE.
```

```
RECODE Sector (SYSMIS=0) (MISSING=0) (7=1)(ELSE=0) INTO Welzijn.  
VARIABLE LABELS Welzijn 'Welzijn'.  
EXECUTE.
```

*36. Tabel 1. Beschrijvende statistieken (Geldige N=1185).

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

desc mFilesID, Jaar, Overhead_klein, Fondsenwervingskosten_klein, Administratiekosten_klein,
Overhead_somvandelasten,

Administratiekosten_somvandelasten, Fondsenwervingskosten_somvandelasten,

Somvandelasten_klein, Somvandeбаты_klein,

batenvansubsidiesvanoverheden_klein, donatie_klein, batenvansubsidiesvanoverhedendummy,
donatiedummy, dieren, gezondheid,internationaal,kunst,natuur,welzijn,religie.

*38. Tabel 2. Uitgaven en inkomsten per jaar, op de longitudinale steekproef 2007 – 2018.

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

mean overhead_somvandelasten by jaar.

Mean somvandelasten_klein, fondsenwervingskosten_klein, Administratiekosten_klein,
overhead_klein, somvandeбаты_klein, batenvansubsidiesvanoverheden_klein, donatie_klein by
jaar.

*39. Tabel 3. Correlatie tussen de overheadkosten ratio, jaren, subsidie van overheden,
financiering vanuit Goede Doelen Loterijen en fondsenwervingskosten ratio.

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

corr overhead_somvandelasten,jaar, batenvansubsidiesvanoverheden_kleiner, donatie_kleiner,
fondsenwervingskosten_somvandelasten, dieren, Gezondheid, Internationaal, Kunst, Natuur,
Religie, Welzijn.

*40. Grafieken plotten voor alle organisaties in de dataset.

*41. Figuur 3. Verdeling van de overhead ratio zonder selectie organisaties van 2007 tot en met
2018 (N=11342).

```
FREQUENCIES VARIABLES=overhead_somvandelasten Jaar  
/HISTOGRAM  
/ORDER=ANALYSIS.
```

*42. Histogram van de overhead ratio op de geselecteerde organisaties maken.

*Figuur 4. Verdeling van de overhead ratio met de longitudinale steekproef van 2007 tot en met 2018 (N=1249).

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

FREQUENCIES VARIABLES=overhead_somvandelasten

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

*43. Figuur 5. Gemiddelde stijging van de overheadkosten ratio per jaar in % voor alle organisaties uit de dataset.

GGRAPH

/GRAPHDATASET NAME="graphdataset" VARIABLES=Jaar

MEAN(overhead_somvandelasten)[name="MEAN_overhead_somvandelasten"]

MISSING=LISTWISE REPORTMISSING=NO

/GRAPHSPEC SOURCE=INLINE

/FITLINE TOTAL=NO.

BEGIN GPL

SOURCE: s=userSource(id("graphdataset"))

DATA: Jaar=col(source(s), name("Jaar"))

DATA: MEAN_overhead_somvandelasten=col(source(s),
name("MEAN_overhead_somvandelasten"))

GUIDE: axis(dim(1), label("Jaar"))

GUIDE: axis(dim(2), label("Mean overhead_somvandelasten"))

GUIDE: text.title(label("Simple Scatter Mean of overhead_somvandelasten by Jaar"))

ELEMENT: point(position(Jaar*MEAN_overhead_somvandelasten))

END GPL.

*44. Figuur 6. Gemiddelde stijging van de overheadkosten ratio per jaar in % voor de longitudinale steekproef.

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

GGRAPH

/GRAPHDATASET NAME="graphdataset" VARIABLES=Jaar

MEAN(overhead_somvandelasten)[name="MEAN_overhead_somvandelasten"]

MISSING=LISTWISE REPORTMISSING=NO

/GRAPHSPEC SOURCE=INLINE

/FITLINE TOTAL=NO.

BEGIN GPL

SOURCE: s=userSource(id("graphdataset"))

DATA: Jaar=col(source(s), name("Jaar"))

DATA: MEAN_overhead_somvandelasten=col(source(s),
name("MEAN_overhead_somvandelasten"))

GUIDE: axis(dim(1), label("Jaar"))

GUIDE: axis(dim(2), label("Mean overhead_somvandelasten"))

GUIDE: text.title(label("Simple Scatter Mean of overhead_somvandelasten by Jaar"))

ELEMENT: point(position(Jaar*MEAN_overhead_somvandelasten))

END GPL.

*45. Tabel 4. Regressieanalyse met de onafhankelijke variabele jaren (tijd in jaren vanaf 2007) op de afhankelijke variabele overheadkosten ratio (N=1249).

Temporary.

Compute tijd= jaar-2007.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

regr/dep=overhead_somvandelasten/enter=tijd.

*46. Figuur 7. Trends in overhead kostenratio's per categorie (fondsenwervingskosten en administratiekosten) van 2007 tot en met 2018.

Compute jaarnominaal = jaar.

Variable level jaarnominaal (Nominal).

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

GGRAPH

/GRAPHDATASET NAME="graphdataset" VARIABLES=jaarnominaal

MEAN(overhead_somvandelasten)

MEAN(administratiekosten_somvandelasten)

MEAN(fondsenwervingskosten_somvandelasten)

MISSING=LISTWISE REPORTMISSING=NO

TRANSFORM=VARSTOCASES(SUMMARY="#SUMMARY" INDEX="#INDEX")

/GRAPHSPEC SOURCE=INLINE.

BEGIN GPL

SOURCE: s=userSource(id("graphdataset"))

DATA: jaarnominaal=col(source(s), name("jaarnominaal"), unit.category())

DATA: SUMMARY=col(source(s), name("#SUMMARY"))

DATA: INDEX=col(source(s), name("#INDEX"), unit.category())

COORD: rect(dim(1,2), cluster(3,0))

GUIDE: axis(dim(3), label("jaarnominaal"))

GUIDE: axis(dim(2), label("Mean"))

GUIDE: legend(aesthetic(aesthetic.color.interior), label(""))

GUIDE: text.title(label("Clustered Bar Mean of overhead_somvandelasten, Mean of ",
"administratiekosten_somvandelasten, Mean of fondsenwervingskosten_somvandelasten..."))

SCALE: linear(dim(2), include(0))

SCALE: cat(aesthetic(aesthetic.color.interior), include("0", "1", "2"))

SCALE: cat(dim(1), include("0", "1", "2"))

ELEMENT: interval(position(INDEX*SUMMARY*jaarnominaal), color.interior(INDEX),
shape.interior(shape.square))

END GPL.

*47. Figuur 8. Gemiddelde fondsenwervingskosten ratio voor financiering GDL voor de longitudinale steekproef.

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

GGRAPH

```

/GRAPHDATASET NAME="graphdataset" VARIABLES=jaar

MEAN(fondsenwervingskosten_somvandelasten)[name="MEAN_fondsenwervingskosten_somvandelasten"]
  Donatiedummy MISSING=LISTWISE REPORTMISSING=NO
/GRAPHSPEC SOURCE=INLINE.
BEGIN GPL
SOURCE: s=userSource(id("graphdataset"))
DATA: jaar=col(source(s), name("jaar"))
DATA: MEAN_fondsenwervingskosten_somvandelasten=col(source(s),
  name("MEAN_fondsenwervingskosten_somvandelasten"))
DATA: Donatiedummy=col(source(s), name("Donatiedummy"), unit.category())
GUIDE: axis(dim(1), label("jaar"))
GUIDE: axis(dim(2), label("Mean fondsenwervingskosten_somvandelasten"))
GUIDE: legend(aesthetic(aesthetic.color.interior), label("Donatiedummy"))
GUIDE: text.title(label("Multiple Line Mean of fondsenwervingskosten_somvandelasten by
jaar by ",
  "Donatiedummy"))
ELEMENT: line(position(jaar*MEAN_fondsenwervingskosten_somvandelasten),
  color.interior(Donatiedummy), missing.wings())
END GPL.

```

*48. Figuur 9. Gemiddelde administratiekosten ratio voor financiering GDL voor de longitudinale steekproef.

Temporary.

Select if jaar >=2007-2017.

GGRAPH

```

/GRAPHDATASET NAME="graphdataset" VARIABLES=jaar

MEAN(administratiekosten_somvandelasten)[name="MEAN_administratiekosten_somvandelasten"]
  Donatiedummy MISSING=LISTWISE REPORTMISSING=NO
/GRAPHSPEC SOURCE=INLINE.
BEGIN GPL
SOURCE: s=userSource(id("graphdataset"))
DATA: jaar=col(source(s), name("jaar"))
DATA: MEAN_administratiekosten_somvandelasten=col(source(s),
  name("MEAN_administratiekosten_somvandelasten"))
DATA: Donatiedummy=col(source(s), name("Donatiedummy"), unit.category())
GUIDE: axis(dim(1), label("jaar"))
GUIDE: axis(dim(2), label("Mean administratiekosten_somvandelasten"))
GUIDE: legend(aesthetic(aesthetic.color.interior), label("Donatiedummy"))
GUIDE: text.title(label("Multiple Line Mean of administratiekosten_somvandelasten by jaar by
",
  "Donatiedummy"))
ELEMENT: line(position(jaar*MEAN_administratiekosten_somvandelasten),

```

```
color.interior(Donatiedummy), missing.wings())
END GPL.
```

*49. Tabel 5. Regressieanalyse met de onafhankelijke variabelen tijd in jaren en fondsenwervingskosten op de afhankelijke variabele overheadkosten ratio (N=1223).

* Jaren vanaf 2007 laten lopen zodat de constante variabele klopt met de jaartallen.

Compute tijd = jaar-2007.

temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

```
regr/dep=overhead_somvandelasten/enter=tijd/enter=fondsenwervingskosten_somvandelasten.
```

```
regr/dep=overhead_somvandelasten/enter=tijd/enter=administratiekosten_somvandelasten.
```

```
regr/dep=fondsenwervingskosten_somvandelasten/enter=tijd.
```

*50. De financieringsdummy is aangemaakt in de syntax, deze heet donatiedummy waarbij 1=wel en 0=geen.

*Figuur 11. Trends in overheadkostenratio wanneer een goeddoelenorganisatie Financiering ontvangt vanuit de GDL voor de longitudinale steekproef (N=1249).

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

GGRAPH

```
/GRAPHDATASET NAME="graphdataset" VARIABLES=jaar
```

```
MEAN(overhead_somvandelasten)[name="MEAN_overhead_somvandelasten"]
```

```
Donatiedummy MISSING=LISTWISE
```

```
REPORTMISSING=NO
```

```
/GRAPHSPEC SOURCE=INLINE.
```

BEGIN GPL

```
SOURCE: s=userSource(id("graphdataset"))
```

```
DATA: jaar=col(source(s), name("jaar"))
```

```
DATA: MEAN_overhead_somvandelasten=col(source(s),
name("MEAN_overhead_somvandelasten"))
```

```
DATA: Donatiedummy=col(source(s), name("Donatiedummy"), unit.category())
```

```
GUIDE: axis(dim(1), label("jaar"))
```

```
GUIDE: axis(dim(2), label("Mean overhead_somvandelasten"))
```

```
GUIDE: legend(aesthetic(aesthetic.color.interior), label("Donatiedummy"))
```

```
GUIDE: text.title(label("Multiple Line Mean of overhead_somvandelasten by jaar by
Donatiedummy"))
```

```
ELEMENT: line(position(jaar*MEAN_overhead_somvandelasten),
color.interior(Donatiedummy),
```

```
missing.wings())
```

```
END GPL.
```

*51. Tabel 6. Regressieanalyse met de onafhankelijke dummyvariabele financiering vanuit de Goede Doelen Loterijen en de variabele financiering

vanuit de Goede Doelen Loterijen op de afhankelijke variabele overheadkosten ratio (N=1249).

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

regr/dep=overhead_somvandelasten/enter=donatiedummy.

regr/dep=overhead_somvandelasten/enter=donatie_kleiner.

regr/dep=overhead_somvandelasten/enter=donatiedummy/enter=donatie_kleiner.

*52 De subsidiedummy is aangemaakt in de syntax, deze heet

batenvansubsidiesvanoverhedendummy waarbij 1=wel en 0=geen.

*Figuur 12. Trends in overheadkostenratio wanneer een goededoelenorganisatie
overheidssubsidie ontvangt voor de longitudinale steekproef (N=1249).

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

GGRAPH

```
/GRAPHDATASET NAME="graphdataset" VARIABLES=jaar
```

```
  MEAN(overhead_somvandelasten)[name="MEAN_overhead_somvandelasten"]
```

```
  batenvansubsidiesvanoverhedendummy MISSING=LISTWISE REPORTMISSING=NO
```

```
/GRAPHSPEC SOURCE=INLINE.
```

BEGIN GPL

```
SOURCE: s=userSource(id("graphdataset"))
```

```
DATA: jaar=col(source(s), name("jaar"))
```

```
DATA: MEAN_overhead_somvandelasten=col(source(s),  
name("MEAN_overhead_somvandelasten"))
```

```
DATA: batenvansubsidiesvanoverhedendummy=col(source(s),  
  name("batenvansubsidiesvanoverhedendummy"), unit.category())
```

```
GUIDE: axis(dim(1), label("jaar"))
```

```
GUIDE: axis(dim(2), label("Mean overhead_somvandelasten"))
```

```
GUIDE: legend(aesthetic(aesthetic.color.interior),  
label("batenvansubsidiesvanoverhedendummy"))
```

```
GUIDE: text.title(label("Multiple Line Mean of overhead_somvandelasten by jaar by ",  
  "batenvansubsidiesvanoverhedendummy"))
```

```
ELEMENT: line(position(jaar*MEAN_overhead_somvandelasten),  
  color.interior(batenvansubsidiesvanoverhedendummy), missing.wings())
```

END GPL.

*53. Tabel 7. Regressieanalyse met de onafhankelijke dummyvariabele subsidie vanuit de
overheid en de onafhankelijke
variabele subsidie vanuit de overheid op de afhankelijke variabele overheadkosten ratio
(N=1249).

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

regr/dep=overhead_somvandelasten/enter=batenvansubsidiesvanoverhedendummy.

regr/dep=overhead_somvandelasten/enter=batenvansubsidiesvanoverheden_kleiner.

regr/dep=overhead_somvandelasten/enter=batenvansubsidiesvanoverhedendummy/enter=batenv
ansubsidiesvanoverheden_kleiner.

*54. Sectorgrafiek maken

*Figuur 13. Gemiddelde overheadkostenratio per sector voor de longitudinale steekproef van 2007 tot en met 2018.

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

GGRAPH

```
/GRAPHDATASET NAME="graphdataset" VARIABLES=Sector
  MEAN(overhead_somvandelasten)[name="MEAN_overhead_somvandelasten"]
MISSING=LISTWISE REPORTMISSING=NO
/GRAPHSPEC SOURCE=INLINE.
BEGIN GPL
  SOURCE: s=userSource(id("graphdataset"))
  DATA: Sector=col(source(s), name("Sector"), unit.category())
  DATA: MEAN_overhead_somvandelasten=col(source(s),
name("MEAN_overhead_somvandelasten"))
  GUIDE: axis(dim(1), label("Sector"))
  GUIDE: axis(dim(2), label("Mean overhead_somvandelasten"))
  GUIDE: text.title(label("Simple Bar Mean of overhead_somvandelasten by Sector"))
  SCALE: linear(dim(2), include(0))
  ELEMENT: interval(position(Sector*MEAN_overhead_somvandelasten),
shape.interior(shape.square))
END GPL.
```

*55. Tabel 8. Regressieanalyse met sectoren als onafhankelijke variabelen en overheadkosten ratio als afhankelijke variabele (N=1248).

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

regr/dep=overhead_somvandelasten/enter dieren gezondheid kunst natuur religie welzijn.

*56. Tabel 9. Regressieanalyse overheadkosten ratio als afhankelijke variabele en de financiering vanuit de GDL

en de moderator dieren als onafhankelijke variabele (N=1247).

Compute donatiedieren = donatie_kleiner*dieren.

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

regr/dep=overhead_somvandelasten/enter=donatie_kleiner/enter= Dieren donatiedieren.

*57. Tabel 10: Meervoudige regressieanalyse van de variabelen jaren, de dummyvariabelen voor sectoren

Dieren, Gezondheid, Kunst en Cultuur, Natuur en Milieu, Religie en Levensbeschouwing, Welzijn,

de dummyvariabele financiering vanuit de GDL, financiering vanuit de GDL, dummyvariabele

subsidies vanuit de overheden, subsidies vanuit de overheden en de fondsenwervingskosten ratio

overheadkosten ratio (N=1224).

Temporary.

Select if longitudinaal=1 & jaar >=2007.

```
regr/dep=overhead_somvandelasten
```

```
  /enter=somvandeaten_klein tijd Dieren Gezondheid Internationaal Kunst Natuur Religie  
Welzijn somvandeaten_klein
```

```
  /enter= somvandeaten_klein tijd Dieren Gezondheid Internationaal Kunst Natuur Religie  
Welzijn Donatiedummy
```

```
  donatie_kleiner batenvansubsidiesvanoverhedendummy
```

```
batenvansubsidiesvanoverheden_kleiner
```

```
  /enter= somvandeaten_klein tijd Dieren Gezondheid Internationaal Kunst Natuur Religie  
Welzijn Donatiedummy
```

```
  donatie_kleiner batenvansubsidiesvanoverhedendummy
```

```
batenvansubsidiesvanoverheden_kleiner
```

```
  fondsenwervingskosten_somvandelasten.
```

*58. Fixed Effects model in STATA. Huidige Data overzetten naar STATA.

```
save translate
```

```
  /outfile="/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR  
THESIS/Masterthesis_syntax_stata.dta"
```

```
  /type=STATA
```

```
  /replace.
```

Bijlage 6: Syntax fixed effects analyse

```
use "/Users/floorvanderwoude/SPSS DATA VOOR THESIS/Masterthesis_syntax_stata.dta",
clear
regr overhead_somvandelasten somvandeбаты_klein tijd Dieren Gezondheid Kunst Natuur
Religie Welzijn
regr overhead_somvandelasten somvandeбаты_klein tijd Dieren Gezondheid Kunst Natuur
Religie Welzijn Donatiedummy donatie_kleiner batenvansubsidiesvanoverhedendum
batenvansubsidiesvanoverheden_kl
regr overhead_somvandelasten somvandeбаты_klein tijd Dieren Gezondheid Kunst Natuur
Religie Welzijn Donatiedummy donatie_kleiner batenvansubsidiesvanoverhedendum
batenvansubsidiesvanoverheden_kl fondsenwervingskosten_somvandela
tsset mFilesID tijd
xtreg overhead_somvandelasten somvandeбаты_klein tijd Dieren Gezondheid Kunst Natuur
Religie Welzijn, fe
xtreg overhead_somvandelasten somvandeбаты_klein tijd Dieren Gezondheid Kunst Natuur
Religie Welzijn Donatiedummy donatie_kleiner batenvansubsidiesvanoverhedendum
batenvansubsidiesvanoverheden_kl, fe
xtreg overhead_somvandelasten somvandeбаты_klein tijd Dieren Gezondheid Kunst Natuur
Religie Welzijn Donatiedummy donatie_kleiner batenvansubsidiesvanoverhedendum
batenvansubsidiesvanoverheden_kl fondsenwervingskosten_somvandela, fe
```